

ယန်းဟုတ်ကျေးရွာ
ကျိုင်းတုံမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

(၂၀၁၅ - ၂၀၂၀)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ယန်းဟုတ်ကျေးရွာ၊ ကျိုင်းတုံမြို့နယ်

(မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ	၁
စကားချိုး	၅
ယန်းဟုတ်ကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြခြေပုံ၊ ကျိုင်းတုံမြို့နယ်	၇
အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် အစီအစဉ်	၈
၁။ နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	၈
(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်	
(ခ) နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု	
(ဂ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	
၂။ ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	၁၀
(က) တည်နေရာ၊ မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား	
(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	
၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ	၁၁
(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ	
(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု	
(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု	
(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ	
(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ	
(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု	
၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ	၁၃
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်	
(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ	
(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ	
(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	
(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု	
(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနံပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး	
(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု	
(ဇ) အခြေခံအဆောက်အအုံများအား လက်လှမ်းမှီရယူမှု-လမ်း၊တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး	
(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး	
၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ	၁၆
(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ	
(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ	
၆။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ	၁၇

- ၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများအကြားအစီအစဉ် ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၁၉
- ၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၁
- (က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်နှင့် ဘဏ္ဍာငွေလျာထားရေး
- (ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း
- (ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
- (ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ
- ၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၇
- ၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ ၂၉
- (က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ
- (ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
- (ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
- (ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ
- ၁၁။ စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၃၁
- (က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
- (ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း
- (ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

- နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံချက် ဇယားများ ၃၄
- (၁) ရွာ၏ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ
- ဇယား (၁) လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
- ဇယား (၂) လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား
- ဇယား (၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု
- ဇယား (၄) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ
- ဇယား (၅) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ
- ဇယား (၆) ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခြေအနေ
- ဇယား (၇) ကူညီ စောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ
- ဇယား (၈) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ
- ဇယား (၉) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု
- (၂) လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
- ဇယား (၁၀) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ
- ဇယား (၁၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
- ဇယား (၁၂) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု
- ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ
- ဇယား (၁၄) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

- ဇယား (၁၅) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
- ဇယား (၁၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
- ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
- ဇယား (၁၈) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ
- ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
- ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေး နှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာ နှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
- ဇယား (၂၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ
- ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
- ဇယား (၂၃) ကုန်စည် နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု အခြေအနေ
- ဇယား (၂၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
- ဇယား (၂၅) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့် နှင့် အခက်အခဲများ
- ဇယား (၂၆) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအမံများ
- ဇယား (၂၇) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း နှင့် တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးစီးမှုနှုန်း
- ဇယား (၂၈) ကျောင်းအပ်နှံနှုန်း
- ဇယား (၂၉) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေ
- ဇယား (၃၀) ပညာရေး အခက်အခဲ နှင့် ပြဿနာများ
- ဇယား (၃၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ
- ဇယား (၃၂) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့ နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
- ဇယား (၃၃) သောက်သုံးရေရရှိမှု
- ဇယား (၃၄) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ
- ဇယား (၃၅) ကျေးရွာ၏ လမ်း၊ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ
- ဇယား (၃၆) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
- ဇယား (၃၇) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
- ဇယား (၃၈) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
- ဇယား (၃၉) ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ
- ဇယား (၄၀) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ
- ဇယား (၄၁) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု
- ဇယား (၄၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေ ကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ ၅၉
- ဇယား (၄၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
- ဇယား (၄၄) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃)ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ)	၆၁
ဇယား (၄၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်	
ကိုးကားစာရင်း	၆၅
အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်	၆၆
စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်ပုံစံ	

စကားမျိုး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းသည် ၂၀၁၅/၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၉/၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် အထိ (၅) နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ယန်းဟုတ်ကျေးရွာ၏ ကျေးရွာ သူကျေးရွာသားများ ပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းဖြစ်ပါ သည်။ စီမံချက်ဖြစ် မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သောနည်းပညာများပံ့ပိုးပေးသည့် မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့်ကျေးလက် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီး ဌာနအား အထူးကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသောအချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ကျွင်းတုံ့မြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ရပ်ရွာတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများကို ယခင်ကာလ များက စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများပြင် ဓနတကျ ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင် ရွက် သည့်နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင်ဓနတကျ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အခြေခံကြ ရာတွင်ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး ကွမ်းကျွင်းသူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါခဲ့သည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက် အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများမှ လည်းကောင်းယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများနှင့် အတူတကွ ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာနားလည်သိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုရေးဆွဲထားသော အစီအစဉ်ကို နောင်ကာလများတွင် ထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက်များ ထပ်ပြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဤ လုပ်ငန်းစဉ်များ ဆောင်ရွက်နေမှု တစ်ဝက်ခန့် အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်ပြီးစီးမှု၊ ပေါ်ပေါက်လာမည့် အခက် အခဲများ၊ ဦးစားပေးရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို အခြေအနေကာလအပေါ် မူတည်၍ ပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက် လုပ်ဆောင်သွားရန်လည်း လိုအပ်နေပါမည်။

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင် ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာနများ၏ အကြံပြုချက် များ၊ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲ ဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများရရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပါကြောင်းယုံကြည်ပါသည်။

ဤစီမံချက်တွင် အပိုင်း(၂) ပိုင်း ပါရှိပါသည်။ အပိုင်း (က) တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိက ဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ် အချက်အလက်များပါဝင်ပါသည်။

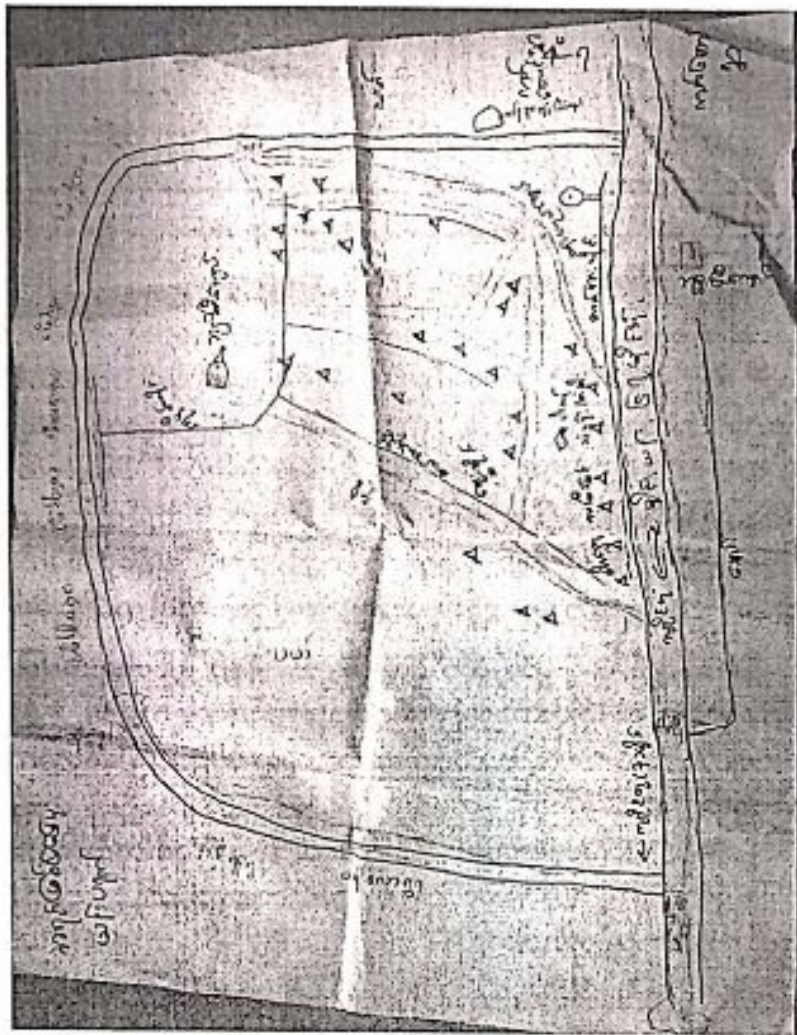
(၅-၆ စက်တင်ဘာ) ၂၀၁၅ ခုနှစ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ယန်းဟုတ်ကျေးရွာ

ကျိုင်းတုံမြို့နယ်

ယန်းဟုတ်ကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ကျိုင်းတုံမြို့နယ်

ရည်ညွှန်း:- (ယန်းဟုတ်ကျေးရွာ) ကတ်တောင်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကျိုင်းတုံမြို့နယ်တွင် ပြုလုပ် သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး ရေးစီမံချက် ရေးဆွဲခြင်း အစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများ ကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်း အကဲဖြတ် ခြင်း မှ ရယူသည်။ (၅-၆ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

အပိုင်း (က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာ နှင့် လုပ်ငန်းစဉ်

၁။ နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့်လွှမ်းမိုးသက်ရောက်မှု

(က) ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ ပြည်ပအဖွဲ့အစည်း များ ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ်ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်း အချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများ စသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက် အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ရန်လိုအပ်သော နည်းပညာ များ ရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသောပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကိုအပံ့အပိုး ဖြစ်စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကို လည်းဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက် လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာ ရှင်များ၊ သတင်း နှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူမှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန်မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ) နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာအကူအညီများကိုစုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့်အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့အစည်းများအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားဈေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော် တို့ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော် တို့ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏ သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့်ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ပေါင်းစည်းဆောင်ရွက် မှုပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းစီစဉ် မှုများပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ဂ) စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သောငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့်အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့်အကူအညီများကို အခြေခံ ကာဦးစားပေးစီမံကိန်းများ ချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီး အမြင် ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကို အဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာ ရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အ ထည် ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်း နိုင်မည့် စီမံကိန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သော အရင်း အနှီးများပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်းတိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအ စဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ရာသီဥတု နှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

ရှမ်းပြည်နယ်သည် မြောက်ဘက်နှင့်အရှေ့မြောက်ဘက်တွင် ကချင်ပြည်နယ်နှင့် တရုတ်ပြည်နယ်၊ အရှေ့ဘက်တွင် လာအိုနိုင်ငံနှင့်ထိုင်းနိုင်ငံ၊ အနောက်ဘက်တွင် မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး နှင့် တောင်ဘက်တွင်ကယားပြည်နယ်တို့ဖြင့် နယ်နိမိတ်ခြင်းထိစပ်နေပါသည်။ ယန်းဟုတ်ကျေးရွာသည် ရှမ်းပြည်နယ်အရှေ့ပိုင်းရှိ ကျိုင်းတုံခရိုင် ကျိုင်းတုံမြို့နယ်အတွင်း တည်ရှိသောကတ်တောင်အုပ်စု အတွင်းမှ ဂုံရှမ်းလူမျိုးများအများစု နေထိုင်သောတောင်ပေါ်ရွာဖြစ်ပါသည်။ ကတ်တောင်ရွာကြီးနှင့် ကျိုင်းတုံ-မိုင်းခတ်ကားလမ်း သာခြားပြီးတည်ရှိသော ရွာဖြစ်ပါသည်။

ရွာ၏အရှေ့ဘက်တွင် ကျိုင်းတုံ-မိုင်းခတ်ကားလမ်းနှင့် ကတ်တောင်ရွာ၊ တောင်ဘက်တွင် ယန်းလောနှင့်နောင်ရန်ရွာ၊ အနောက်နှင့်အနောက်မြောက်ဘက်တွင် ကတ်ထိုက်အုပ်စုနှင့်ဝမ်ကောင်း အုပ်စုရွာများ မြောက်ဘက်တွင် လယ်ကွင်းများတည်ရှိပါသည်။ ကျိုင်းတုံမှ ၇မိုင်ဝေးပြီး ကတ်တောင်-ဝမ်ကူသစ်ရွာလမ်းနှင့် ကျိုင်းတုံ-မိုင်းခတ်-မိုင်းယန်းကာလမ်းဆုံရာအနောက်ဘက် တွင်ကပ် လျှက်တည်ရှိပါသည်။

ကျိုင်းတုံသည် သံလွင်မြစ်အရှေ့ဘက်ကို လွန်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံ၏အရှေ့ဘက်အကျဆုံးသော မြို့ဖြစ်ကာ ပေ ၃၀၀၀ မှ ၅၀၀၀ ထိမြင့်မားသော တောင်ကုန်းများနှင့် ယင်းတောင်ကုန်းများအကြား ချိုင့်ဝှမ်းလွင်ပြင်များအကြား မဲခေါင်မြစ်ဝှမ်းသို့ စီးဝင်သော တောင်ကျချောင်းများအကြားတွင်တည် ရှိနေသော မြို့ဖြစ်ပါသည်။

ကျိုင်းတုံမြို့နယ်သည် ယေဘုယျအားဖြင့် တစ်နှစ်လျှင် မိုးရေချိန်လကွ ၅၀ မှ ၆၀ ကြား ရရှိပြီး အပူချိန်မှာ နွေရာသီတွင် ၃၀ ဒီဂရီ C (၁၀၀ ဒီဂရီ F) ဆောင်းရာသီတွင် ၂၁ဒီဂရီ C (၇၀ ဒီဂရီF) ထိရှိပြီးအချို့နှစ်များတွင် ၄ဒီဂရီC (၄၀ဒီဂရီF) ထိ အေးမြလေ့ရှိပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ရွာ၏အနောက်မြောက်ဘက် ၂မိုင်ခန့်ဝေးသော နမ့်ခေချောင်တွင် သဲနှင့်လမ်းခင်းကျောက် များရရှိနိုင်ပါသည်။ သို့သော် ယခုအခါ မိုးရာသီတွင်ပင် ကျောက်ရရှိနိုင်မှု နည်းလာကြောင်းတွေ့ရှိရ ပါသည်။ ရွာအရှေ့မြောက်ဘက်တွင် သစ်တောများရှိပါသည်။ သို့သော်သစ်ပင်ကြီးများရှားပါး သွားခဲ့ပြီး ချေတောဝက် စသည့်တောကောင်ငယ်များ ရရှိနိုင်သေးပြီး တောကောင်ကြီးများမှာမူ မရရှိနိုင်တော့ပါချေ။ ၂၀၁၀ ခုနှစ်တွင် အစိုးရက သစ်တောကြီးပိုင်းအဖြစ်သတ်မှတ်ပြီး သစ်တော သစ်ပင်ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းများ တိုးချဲ့လုပ်ကိုင်လာသောအခါ ကျေးရွာသည် သစ်တောကြီးပိုင်း တွင်းရွာအဖြစ်သတ်မှတ်ခံခဲ့ရပါသည်။

၃။ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ယန်းဟုတ်ရွာသည် ကတောင်ကျေးရွာအုပ်စုတွင်းရှိ ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်ပြီး ကျိုင်းတုံမှ တောင်ဘက် ၇ မိုင်ခန့်အကွာတွင်တည်ရှိပါသည်။ လူဦးရေစုစုပေါင်း ၄၆၉ ဦးနှင့်အိမ်ထောင်စုပေါင်း ၇၅ စုရှိသောကြောင့် တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ၆.၂၅ ဦးနှုန်းနေထိုင်ပါသည်။ စုစုပေါင်းတွင် အမျိုးသားဦးရေက ၃ ဦးသာရှိပြီး အလုပ်လုပ်နိုင်သောအသက်အရွယ်တွင်မူ အမျိုးသမီး ဦးရေက ၁၇ ဦးထိရှိနေပါသည်။ ဇနစ်မှ ၁၄ နှစ်အသက်အပိုင်းအခြားတွင် ကျားက ၁၄ ဦး၊ မိန်းမ ၅ နှစ်တွင် ကျားက ၄ ဦး၊ ၁ နှစ်မှ ၅ နှစ်တွင် ကျား ၂ ဦး၊ အသီးသီးရှိပါသည်။ အသက် ၆၀ နှစ်နှင့်အထက်တွင်လည်း ကျား ၁ ဦး၊ မိန်းမ ၁ ဦးရှိပါသည်။ သို့သော် စုစုပေါင်းတွင် ကျား၊ မိန်းမအခြားမူများစွာမရှိပါချေ။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ-(ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု)

ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်သော ဥစ္စာဓနအဆင့် ခွဲခြားမှု နည်းလမ်းအရ ယန်းဟုတ်ကျေးရွာတွင် က အဆင့် ၁၀ စု၊ ခ အဆင့် ၂၅ စု၊ ဂ အဆင့် ၂၀ စု နှင့် ဃ အဆင့် ၂၀ စု ရှိပါသည်။ မြေယာမဲ့များအဖြစ်ဖော်ထုတ်သည်မှာ ၄၆ အိမ်ဖြစ်ပြီး ယင်းတွင် မြေယာမပိုင်သော်လည်း သံပန်းသံတံခါးလုပ်ခြင်း၊ ဆန်စက်၊ ခေါက်ဆွဲဆိုင် စသည်တို့လည်းပါဝင်နေပါသည်။ ကတောင်ရွာ ကတောင်ကျေးကြီးဖြင့် ကပ်လျက်ရှိသော ရွာဖြစ်သဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအခွင့်အလမ်းတချို့ ရရှိနိုင်ပါသည်။ က အဆင့်များသည် ၄၈ ကမ္ဘာ့ဥပဒေထိ ပိုင်ဆိုင်ပြီး၊ ခ အဆင့် မှာ ၂၈ ကမ္ဘာ့ဥပဒေထိ နှင့် ဂ အဆင့်မှာ ၁၈ ကမ္ဘာ့ဥပဒေထိ ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။ ၁၂.၅၈ ကမ္ဘာ့ဥပဒေထိ ပိုင်ဆိုင်သူ တစ်ဦးမျှမရှိချေ။ ၅၈ ကမ္ဘာ့ဥပဒေထိ ပိုင်ဆိုင်သူ နှစ်ဦး၊ ၂၂.၅၈ ကမ္ဘာ့ဥပဒေထိ ပိုင်ဆိုင်သူမှာ ၁၀ ဦးဖြစ်ကာ ၂၂.၅၈ ကမ္ဘာ့ဥပဒေထိ ပိုင်ဆိုင်သူ ၄၆ ဦးထိရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာတွင် ဆင်းရဲသားတောင် သူမှာ အများစုဖြစ်ပါသည်။ တစ်နှစ်ဝင်ငွေမှာ က အဆင့်မိသားစုများသည် ၂၀ သိန်း၊ ခ အဆင့် သည် ၁၅ သိန်း၊ ဂ အဆင့်သည် ၅ သိန်းနှင့်ဝမ်းစာစပါး၊ ဃ အဆင့်၏ ဝင်ငွေမှာ ၇ သိန်းဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် က အဆင့်နှင့် ဃ အဆင့် ဝင်ငွေသည် ၃ ဆနီးပါးကွာဟမှုရှိနေပါသည်။ အိမ်အခြေအနေတွင်မူ က အဆင့်သည် နှစ်ထပ်တိုက်များဖြစ်ကာ အုတ်ကြွပ်မိုး၊ အုတ် ကာ၊ တမံသလင်းခင်း ကြွေပြားကပ်ဖြစ်ပြီး ခ အဆင့်မှာ ၁ ထပ်တိုက် အုတ်ကြွပ်မိုး၊ တမံသလင်းခင်း ဖြစ်ကာ ဂ အဆင့်သည် ပျဉ်ကာ၊ ပျဉ်ခင်း၊ သွပ်မိုး နှင့် ဃ အဆင့်မှာမူ ထရံကာ၊ သွပ်သို့မဟုတ် သက်ကယ်မိုး၊ ဝါးခင်းအိမ်များဖြစ်ရာ ကွာခြားမှုများသောအနေအထားဖြစ်ပါသည်။ လုပ်ဖက်ကိရိယာပိုင်ဆိုင်မှုတွင်လည်း ကအဆင့်သည် ထော်လာဂျီ၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် စသည့်မှစကာ လယ်တွန်းထွန်စက်၊ ဆန်ကြိတ်စက်၊ စပါးရိတ်စက်ထိ ပြည့်စုံပြီး ဂ အဆင့်တွင်မူ လူ၏လုပ်အား၊ ခါး၊ ပေါက်ပြားတို့သာရှိတော့ပါသည်။ မိမိခံ ပစ္စည်းအနေဖြင့် တီဗီကိုအဆင့်တိုင်းတွင် ဖော်ပြသော်လည်း အဆင့်ဃမှာ ခေါက်တီဗီကိုသာပိုင်ဆိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

ယန်းဟုတ်ရွာသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမိသားစုအဖြစ် အဓိကထား ဖော်ထုတ်သူများမှာ ဃ အဆင့် မိသားစုများဖြစ်ကာ ၂၀ စုဖြစ်ပါသည်။ ယင်း ၂၀ စုသည် မြေ ယာပိုင်ဆိုင်မှုလုံးဝ မရှိသူများလည်း ဖြစ်ကြပါသည်။ ဝမ်းစာဖူလုံမှုတွင် ၃ လအောက်ထိ သာဖြေရှင်းနိုင်သူ အိမ်ထောင်စုမှာ ၁၄ အိမ်ဖြစ်ရာကျေးရွာ၏ လေးပုံတစ်ပုံနီး ပါးမျှဖြစ်နေပါသည်။ ၃ လမှ ၅ လအထိဖြေရှင်းနိုင်သူမှာ ၈ စုသာဖြစ်ကာ ၁၂ လအထိ ဝမ်းစာဖူလုံသူမိသားစုမှာ ၅၃ စုနှင့် ၇၀%ကျော် သဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာ

အခက်အခဲကို အနည်းငယ်ဖြေရှင်းနိုင်သော အနေအထားတွင်ရှိသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ သို့သော် ကျေးရွာတွင် ၁၉၉၀ ခုနှစ်က တရွာလုံးလယ်စပါးပိုးကျခြင်းကြုံခဲ့ရဖူးပြီး သစ်ဥသစ်ဖုသော စားခဲ့ရဖူးပါသည်။ ရေကြီးခြင်းကို ၂၀၀၃ခုနှစ်တွင်ကြုံတွေ့ရကာ အစိုးရက တစ်အိမ်လျှင် ဥသောင်း ထောက်ပံ့ပေးခဲ့ရပါသည်။ မိုးဦးနှောက်ကျခြင်းနှင့်စိုက်ပျိုးရေးနည်းလားခြင်းကို တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် ကြုံတွေ့ရမှုများလာနေပြီး ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် မိုးသီးကျခြင်းကြောင့် အိမ်တိုင်းခေါင်မိုးပေါက်ခြင်းကိုလည်း ကြုံတွေ့ရဘူးပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယန်းဟုတ်သည် ရွာအနေဖြင့် သဘာဝဘေးကြုံတွေ့ရမှုများရှိပြီး ကျေးရွာ သဘာဝဘေးကာကွယ်ရေးစနစ်ကျသည့် အစီအမံများမရှိသေးပါချေ။

ကျေးရွာသည် ဂုံရှမ်းဘာသာစကား (အရေး၊အပြော)ကိုသာ အဓိကထားသုံးစွဲသောကြောင့် အစိုးရရုံးများနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရာတွင်သော်လည်းကောင်း၊ ပညာရေးတွင် ကလေးများ သင်ကြားရေးတွင် သော်လည်းကောင်း အခက်အခဲများကြုံတွေ့ရပါသည်။

ရွှေပြောင်လုပ်သားအဖြစ် ထိုင်းနိုင်ငံသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်မှုများပြီး အခြေအနေမှန်ကို တိတိကျကျသိရမှုနည်းပါးပါသည်။ မူးယစ်ဆေးစွဲသူများရှိပြီး အရေးယူမှုများကြောင့် ရောင်းဝယ်မှုများလျော့ကျသွား သည်ဆိုသော်လည်း မူးယစ်ဆေးစွဲသူတို့အခြေအနေကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းမဆွေးနွေးနိုင်ခြင်း၊ ဘာသာစကားအခက်အခဲကြောင့် ပြင်ပအသိုင်းအဝန်းတွင် လိုအပ်သောဝန်ဆောင်မှုများ ရရန်ခက်ခဲခြင်းများရှိနိုင်ပါသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ယန်းဟုတ်ကျေးရွာတွင် မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်ပညာပြီးစီးမှုနှုန်းထား (၉နှစ်အထက်လူဦးရေပေါင်း)မှာ ၅၀.၂၂ % ဖြစ်ကာ လက်ရှိ ကောက်ခံရရှိသော စာရင်းအင်းများအရသာဖြစ်ပါသည်။ စာမတတ်သူဦးရေစုစုပေါင်းမှာ ၂၂၁ ဦးသရှိ ကာအများစုမှာ ကလေးငယ်များနှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများဖြစ်ပါသည်။ ရွာချင်းကပ်လျက် ကတ်တောင်အထက်တန်းကျောင်းတွင်ထားကြပါသည်။ ကလေးများသည် အများအားဖြင့် မူလတန်းကိုသာ ပြီးအောင်နေ လေ့ရှိပါသည်။ ဘွဲ့ရအနေဖြင့်တွေ့ရှိရသူမှာ ကျား ၁ဦးသာဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာသည် ဂုံရှမ်းစကားနှင့်စာကိုသာ အဓိကသင်ကြားပြီး အထက်တန်းကျောင်းတွင် မြန်မာစကားဖြင့် သင်ကြားရခြင်းက ကလေးများစာလိုက်နိုင်ရန်အခက်အခဲဖြစ်စေသည်ဟုဆိုပါသည်။

အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများမှာ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးသာ အဓိကလုပ်ငန်းဖြစ်ကာ ဆန်စက်နှင့် စပါးအရောင်းအဝယ်တွဲဖက်လုပ်သူများ ၆၊ သံပန်းသံတံခါးလုပ်ငန်း ၂ ၊ ပန်းရံလက်သမား ၉၊ ရှမ်းခေါက်ဆွဲဆိုင် ၁ဦး၊ ကားကြီးပြင် ၁၊ ဝပ်ရှော်အသေး ၁ဦးတို့ရှိကြပါသည်။ ကတ်တောင်ရွာ ဈေးကြီးဖြင့်ကပ်လျက်ဖြစ်သောကြောင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအခွင့်အလမ်းများသော်လည်း အဓိကကျွမ်းကျင်မှုမှာ သံပန်းသံတံခါးနှင့် ပန်းရံလက်သမားလုပ်ငန်းများဖြစ်ကြပါသည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

ယန်းဟုတ်ကျေးရွာ၏ ဂုံရှမ်းဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များဖြစ်ကြပြီး ဘာသာရေး အားကောင်းသည့် အလျောက် ဂေါပကအဖွဲ့နှင့်ဓမ္မစကြာအဖွဲ့များဖွဲ့ထားပြီး တက်ကြွစွာလုပ်ဆောင်လေ့ရှိ ပါသည်။ လူငယ်အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးအဖွဲ့များရှိကာ မိမိတို့ကဏ္ဍအလိုက်တာဝန်ယူကြပါသည်။ သာမန်အားဖြင့် ကျား၊ မဆက်နွယ်မှုမှာ ကဏ္ဍအလိုက်သာ လုပ်ဆောင်ကြသည်ဟုဆိုနိုင်ပြီး အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အရေးကြီးဆုံးဖြတ်ချက်များချမှတ်ရာတွင် အမျိုးသမီးများ ပါဝင်နိုင်မှုနည်းပါးပါသည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ

ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအနေအထားကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့် ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန်များစွာအထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

ယန်းဟုတ်ရွာ၏ စီမံအုပ်ချုပ်မှုတွင် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့က အဓိက တာဝန်ယူလုပ်ဆောင်နေပြီးမြို့နယ်ဌာနများဖြင့် ချိတ်ဆက်ပါသည်။ ကျိုင်းတုံမြို့ရှိ ပုံရမ်းဘုန်းကြီးကျောင်းဖြင့် အားကောင်းခိုင်မာစွာချိတ်ဆက်ထားပြီး အရေးပေါ် (ဥပမာ- ၂၀၁၂ခုနှစ်မိုးသီးကြွေ၍ခေါင်မိုး ပေါက်ချိန်တွင် ဘုန်းကြီးများက ဝိုင်းဝန်းထောက်ပံ့ခဲ့) ကူညီမှုများပေးဖူးပါသည်။ အစိုးရကဖွဲ့ပေးထားသော အမျိုးသမီးရေးရာ၊ မိခင်နှင့်ကလေးစသည့်အဖွဲ့များရှိပြီး အစည်းအဝေးတက်၊ အခမ်းအနားတွင် လူကြီးလာလျှင်စည်ခံခြင်းများလုပ်ဆောင်ရပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ယန်းဟုတ်ရွာတွင် လယ်မြေ ၂၀၀ဧက နှင့် ယာမြေ ၁၂ ဧက သာရှိပါသည်။ အိမ်ခြေ၇၅အိမ်သာရှိပြီး လယ်ယာပိုင်ဆိုင်သူအိမ်နှုန်းထားမှာ ၄.၄၂ ဧကရှိပါသည်။ လယ်မြေအားလုံးနီးပါး၏ထွက်နှုန်းမှာအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်မှုရှိပါသည်။ နွေစပါး၊ မိုးစပါး နှစ်မျိုးလုံး စိုက်ပျိုးပြီး တစ်ဧကမျှမ်းမျှထွက်နှုန်းမှာ ၁၈၀၀ ကီလိုရှိပါသည်။ သွင်းအားစုလိုအပ်ချက်မြင့်ပြီ အမြတ်ရနိုင်မှု အလယ်အလတ်အဆင့်ဖြစ်ပါသည်။ လယ်မြေအများစုဖြစ်ပြီး ပုံစံ(၇)ရပြီးသည်က များသောကြောင့် စိုက်ဘဏ်မှငွေချေးယူနိုင်ပါသည်။ လိုအပ်သောသွင်းအားစုများကို ကတ်တောင်ရွာဈေးနှင့်ကျိုင်းတုံမှ ဝယ်ယူနိုင်ကြပြီး ကတ်တောင်ရွာတွင် မိမိတို့စိုက်ပျိုးသော သီးနှံများကို တိုက်ရိုက်ရောင်းချသကဲ့သို့ စပါးပွဲစားကရွာတွင်းသို့ လာရောက်ဝယ်သည်လည်းရှိပါသည်။

မွေးမြူရေးကဏ္ဍသည် နွား ၂၈ကောင်ကို အိမ်ထောင်စု ၁၇စု၊ ကျွဲ ၄ ကောင်ကို အိမ်ထောင်စု ၃ အိမ်က မွေးမြူပြီး ကြက်နှင့်ပက်ကိုမူအိမ်တိုင်းနီးပါးမွေးမြူကြပါသည်။ ငါးကန် ၁ကန်ရှိပြီးစီးပွားဖြစ်မွေးမြူခြင်းမဟုတ်ချေ။ လွှတ်ကျောင်းရန်စားကျက်မြေမကျန်တော့ခြင်း၊ မူလကပင် သစ်တောနည်းပါးပြီး ရွာချင်းသာဆက်နေသည့် နေရာဖြစ်ခြင်းတို့ကြောင့်မွေးမြူမှု နည်းရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် တစ်နိုင်ငံမွေးမြူသော ကြက်၊ ပက်စသည်တို့ကို ကတ်တောင်တွင်သော်လည်းကောင်း၊ ကျိုင်းတုံတွင်သော်လည်းကောင်း ရောင်းချနိုင်ပြီးဈေးကောင်းသည်ဟု ယေဘုယျဆိုနိုင်ပါသည်။ တစ်နိုင်ငံမွေးမြူမှုသာများပြီးသက် ဆိုင်ရာဌာနဖြင့် ချိတ်ဆက်မှုနည်းပါးပါသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကတ်တောင်ရွာဈေးနှင့် ကပ်လျက်ရှိကာ စည်ကားသောဈေးဖြစ်ခြင်းကြောင့် ရောင်းဝယ်မှုကောင်းသော အနေအထားတွင်ရှိပါသည်။ အထူးသဖြင့် သံပန်းသံတံခါးနှင့် ပန်းရံလက်သမားလုပ်ငန်းတို့မှာ လုပ်ငန်းကောင်းသည်ဟုဆိုနိုင်ပါသည်။ ကားကြီးပြင်၊ ဝပ်ရှောနှင့် ဆန်ကြိတ်စက်များ

စသည်တို့အတွက် လျှပ်စစ်မီးရရှိခြင်းကလည်း အခွင့်အလမ်းပိုစေပါ သည်။ ကတ်တောင်ဈေးတွင် တစ်ရွာလုံး သီးညှပ်စိုက်ပျိုးသော ဟင်းသီးဟင်းရွက် ကိုရောင်းချနိုင်ပြီး ရှမ်းခေါက်ဆွဲစသည်ကို လည်းရောင်းချကြပါသည်။ ကျပန်းလုပ်သား၉ ဦးနှင့် စစ်သား အငြိမ်းစား ၁ ဦးသာရှိကာ ယိုးဒယား သို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်နေသူဦးရေများသည်ဟု ဆိုသော်လည်း စာရင်းအတိအကျမသိကြချေ။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာတွင် ၁၉၉၀ခုနှစ်က တရွာလုံးလယ်စပါး ပိုးကျခြင်းကြုံခဲ့ရဖူးပြီး သစ်ညသစ်ဖုသာ စားခဲ့ရဖူးပါသည်။ ရေကြီးခြင်းကို ၂၀၀၃ခုနှစ်တွင် ကြုံတွေ့ရကာ အစိုးရက တစ်အိမ်လျှင် ၃သောင်း ထောက်ပံ့ပေးခဲ့ရပါသည်။ မိုးဦးနောက်ကျခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးရေးနည်းလားခြင်း ကို တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် ကြုံတွေ့ရမှုများလာနေပြီး ၂၀၁၂ခုနှစ်တွင် မိုးသီးကျခြင်းကြောင့် အိမ်တိုင်း ခေါင်မိုးပေါက်ခြင်းကိုလည်းကြုံ တွေ့ရဘူးပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယန်းဟုတ်သည် ရွာအနေဖြင့် သဘာဝဘေး ကြုံတွေ့ရမှုများရှိပြီး ကျေးရွာသဘာဝ ဘေးကာကွယ်ရေးစနစ်ကျသည့် အစီအမံများ မရှိသေးပါချေ။

လွန်ခဲ့သောနှစ်၄၀က ဓါးပြအတိုက်ခံခဲ့ရပြီး လူ၅ဦးအသတ်ခံခဲ့ရဖူးပါသည်။ ယန်းဟုတ်သည် ချောင်းအောက်တွင်ရှိပြီး ချောင်းအထက်အောင်ရွာများအတွင်း စိုက်ပျိုးရေးသွင်းမှုနောက်ကျသည့် အခက်အခဲရှိပြီး ရွာအချင်းချင်းကြားတင်းမာမှုရှိနေပါသည်။

(င) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ချေးငွေများယူရန် တွန့်ဆုတ်လေ့ရှိပြီး အစိုးရချေးငွေကိုလည်းရယူရန် စိတ်ဝင်စားမှု နည်းပါသည်။ ယိုးဒယားသွားသူများက ပြန်ပို့သောငွေဖြင့် လုံလောက် အောင်စားကြသည်ဟုလည်း ဆိုပါသည်။ ကတ်တောင်ရွာကြီးတွင် ငွေတိုးချေးပေးသူရှိပြီး ရွှေ၊ ငွေ၊ ပစ္စည်း အပေါင်ထားရပြီး သိကျွမ်း မှသာ ချေးပေးလေ့ရှိသည်ဟုဆိုပါသည်။ အနည်းဆုံး ၆ လရှိပြီး အတိုး ၃၊ ၄ ကျပ် ထိ ပေးရ ပါသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနံပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကတ်တောင်အုပ်စု၊ ကတ်တောင် အထက်တန်းကျောင်းတွင် တက်ရောက်ကြပါသည်။ ကျောင်းမှာ ရွာလမ်းမဘေးတွင်သာရှိပြီး ရွာမှ ခြေ လျင်ပင် သွားရောက်နိုင်ပါသည်။ ၂ထပ်ဆောင် ကြီး ၂ ဆောင်ရှိပြီး ၁၂၀×၃၀×၂၁ နှင့် ၁၄၀×၃၀×၂၁ အ တိုင်းအတာများရှိကာ တမံသလင်းခင်း၊ အုတ်ကာ၊ သွပ်မိုးဆောင်များဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းဝင်းကျယ်ပြီး အားကစားဝင်းပါရှိပါသည်။ ကျောင်းကော်မတီတွင် ယန်းဟုတ်မှ အစိတ်အပိုင်းအဖြစ်ပါဝင်ပြီး အစည်းအဝေးရှိပါကတက် ရောက်ရခြင်း၊ ရွာကျောင်းသားကိစ္စနှင့် ပါတ်သတ်လာလျှင် တာဝန်ယူအကြောင်း ကြားပေးရ ခြင်းကို လုပ်ဆောင်ကြရပါသည်။ ဆရာ ၂ ဦး၊ ဆရာမ ၁၆ဦး စုစုပေါင်း ၁၈ဦးရှိပါသည်။ ဆရာ ကျောင်းသားအချိုး မှာ ၁:၃၀ ရှိပါသည်။ ကျေးရွာသည် ဂုံရှမ်းဘာသာစကားကိုသာ ရွာအတွင်း ပြောဆိုသုံးစွဲကြပြီး ကလေးများအနေဖြင့် စာသင်ခန်းတွင်းတွင် မြန်မာဘာသာစကားဖြင့် သင်ကြား မှုတွင် အခက်အခဲရှိသည်ဟုဆိုပါသည်။

လွန်ခဲ့သောနှစ်၂၀ ငှက် ဖျားရောဂါတစ်ရွာလုံး ဖြစ် ပွားဖူးလွန်ခဲ့သော ၁၀နှစ် ဝမ်းပျက်ဝမ်း
လျှောတစ်ရွာ လုံးဖြစ်ပွားပြီး ၂၀၁၃ခုမှစကာ ဆီးချိုရောဂါအဖြစ်များလာသည်ကို သတိပြုမိကြပါ
သည်။ တစ်ပါတ်အတွင်း အိမ်ထောင်စု ၃၀ထိ ဆီးချိုရောဂါကြောင့် ဆေးခန်းပြုလုပ်ပါသည်။
ကတ်တောင်ရွာတွင် ကျန်းမာ ရေးဆေးခန်းရှိပြီး ရွာမှ ၄မာလုံသာဝေးပါသည်။ ကျန်းမာရေးမှူး ၁ ဦး၊
သားဖွားဆရာမ အနီဝတ် ၁ဦး၊ အမျိုးသမီးကျန်းမာရေးဆရာမ ၁ ဦး၊ ကျန်းမာရေးလုပ်သား ၁ ဦး
ရှိကာ ပုံမှန်ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု များပေးပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကဆေးခန်း ၂ ခုရှိပြီး ဆရာဝန် ၂
ဦးရှိပါသည်။ ကတ်တောင်ရွာကြီးတွင် ဆေးဆိုင် ၃ ဆိုင်ရှိကာ ထိန်းသိမ်းထားသို့မူ ကောင်းမွန်
ပါသည်။

တုံ့ကင်ရေတွင်း ၁၅ တွင်း နှင့် အဝိစိတွင်း(တုံကင်) ၃၈တွင်း နှင့် စိမ့်စမ်းရေသွယ် ၅၀ အိမ်ရှိ
ရာ သောက်သုံးရေ သန့်ရှင်းကောင်းမွန်ပြီး လုံလောက်ပါသည်။ ယင်လုံအိမ်သာ ၇၀ အိမ်၊ ကျင်းအိမ်
သာ ၁ ရှိရာ ၄ အိမ်မှာ ပေါင်းသုံးကြပါသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

ကျေးရွာလူငယ်များသည် များသောအားဖြင့် ရိုးရာဓလေ့အရ တာဝန်ယူလေ့ရှိပြီး ပွဲတော်
များတွင် အားလုံးပါဝင်ဆင်နွှဲကြပါသည်။ ဂုံရမ်းစာဖြင့် တရားဓမ္မများ အထူးသဖြင့် ယောက်ကျား
လေးများကို သင်ယူစေပါသည်။ ဓမ္မစကြာရွတ်ခြင်း၊ ဘုန်းကြီးကျောင်း ဝေယျာဝစ္စကုသိုလ်ယူလုပ်
ဆောင်ခြင်းများတွင် စုပေါင်းပါဝင်ကြပါသည်။ ကတ်တောင်ရွာတွင် စာကြည့်တိုက်ရှိပြီး လူငယ်များ
သုံးစွဲနိုင်သည်ဆိုသော်လည်း သုံးစွဲမှုနည်းပါသည်။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အအုံ - (လက်လှမ်းမှီ ရယူမှု)၊ လမ်း၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

ယန်းဟုတ်ရွာတွင်းလမ်းမကြီး ၁ ခုနှင့် လမ်းသွယ် ၂ခုရှိပါသည်။ ကျိုင်းတုံ-မိုင်းယန်းလမ်းမ
မှကပ်လျှက် ရွာထဲသို့ခွဲဝင်သွားခြင်းဖြစ်ကာ မြေသားလမ်းများဖြစ်ပါသည်။ လမ်းမကြီးတစ်ခုသာ
မြေညှိပြီး ခင်းထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ လမ်းများကျဉ်းမြောင်းပြီး ဝဲယာ လမ်းပန်းဧရိယာ ကျန်ရှိ မနေ
ပဲအိမ်တိုင်းများဖြင့် ထိစပ်နေကာ လမ်းချဲ့ထွင်ရန် ခက်ခဲပါသည်။ အထူးသဖြင့် မိုးရာသီတွင် လမ်း
ဘေးမြောင်းမရှိ သောကြောင့် လမ်းပေါ်တွင်မိုရေအိုင်ကာ ဗွက်များထူပြီး သွားလာရခက်ခဲ စေပါ
သည်။ လမ်းမကြီးတွင် ရေပြန်တစ်ခု ကွန်ကရစ်(၄x၁၀) ကို ၂၀၀၀ ခုနှစ်က ထည့်သွင်းတည်
ဆောက်ထားပြီးဖြစ်ပါသည်။

ရွာတွင် အသေးစားကိုယ်ပိုင်ရေအားလျှပ်စစ်မှ ၁ယူနစ်လျှင် ၂၀၀ ကျပ်နှံးဖြင့် အိမ်ထောင်စု
၇၀ ထိရယူ ထားကာ နွေရာသီတွင်မူ အလှည့်ကျပေးဝေသည်စနစ်ဖြင့် ဓါတ်အားဖြန့်ဝေပါသည်။
ဆိုလာပြားတပ်ဆင်ပြီး နေရောင်ခြည်မှ လျှပ်စစ်ဓါတ်အားသုံးစွဲသူ ၃ အိမ်ရှိကာ မည်သည့်မီးမျှ
မရရှိသည့်အိမ် ၂ အိမ် ရှိ ပါသည်။

မိုဘိုင်းဖုန်း ၁၂၀ ရှိကာ အချက်အလက်နှင့်အရပ်အသံ အမျိုးအစား ၂ခုစလုံးဆက်သွယ်နိုင်
ပါသည်။ လိုင်းအရည်အသွေးသင့်တင့်ကောင်းမွန်ပြီး အင်တာနက်ကို မိုဘိုင်းဖုန်းမှတစ်ဆင့် လူငယ်
အများစုသုံးစွဲကြပါသည်။ ရေဒီယို ၅ လုံး၊ တီဗီ ၆၁ လုံးရှိသည့်အတွက် ကျေးရွာ၏ ၉၀% ရှိပါသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ယန်းဟုတ်ရွာသည် သာမန်အားဖြင့် ပဋိပက္ခမရှိပဲ ငြိမ်းချမ်းပါသည်။ အရမ်းသတ်နှင့်ပြည်သူ့
စစ်တို့ရှိကာ ကတ်တောင်ရဲစခန်းကိုကိစ္စတစ်စုံတစ်ရာ ရှိပါက လက်လှမ်းမီရယူကြပါသည်။ မိုးမှုနှင့်
မူးယစ်ဆေးမှုတို့အပြင် နောက်ဆက်တွဲ အိမ်တွင်းအကြမ်း ဖက်မှုအနည်းငယ်ရှိပါသည်။

၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေများ၊ အဟန့်အတားများ နှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာရေးအတွက် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်များ တိုးတက်လာ စေရန်လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်မှုနှင့် တက်ကြွစွာပူးပေါင်းပါဝင်လာစေရန် ဦးစီးဆောင်ရွက် နိုင်မှုတို့မှာ အဓိကအချက်များဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းအဓိကအချက်ကို ဖော်ဆောင် နိုင်မည့်နည်းလမ်း သို့မဟုတ် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး မဟာဗျူဟာရှိထားရန် အရေးကြီးပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ၊ ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲနှင့် စိန်ခေါ်ချက်များ၊ နောင်လိုလား အပ်သည့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၊ ယင်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို မည်သို့မည်ပုံ ဖော်ဆောင်မည်စသည်တို့ သည် ပင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာအတွင်း ကြောင်းကျိုးဆက်စပ် ပါဝင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

မြေဆီမြေဩဇာအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပြီး ဖိုက်တို့နှင့် ဖိုက်ခံချောင်းများမှ မိုးတွင်းနှင့် နွေရာသီအစောပိုင်း ဖိုက်ပျိုးရေအလုံ အလောက်ရရှိနိုင်။ ချောင်းများမှ လမ်းခင်း ကျောက်များရရှိနိုင် မှုများပါသည်။ ကျိုင်းတုံ-မိုင်းယန်းလမ်းမဘေး ကျိုင်းတုံမှ ၇မိုင်ခန့်အကွာ ကတ်တောင်အုပ်စုရွာကြီး နှင့်ကပ်လျက် တည်ရှိပြီး ပညာရေး ဝန်ဆောင်မှုကို လက်လှမ်းမီရယူနိုင်ခြင်းနှင့် ကတ်တောင်ဈေး ကိုတိုက်ရိုက်လက် လှမ်းမီခြင်း လမ်းပန်းကောင်းမွန်ပြီး ရုံးစာပေးစာယူကို ကျေးရွာအုပ်စုအထွ ှေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဌာနစာ ရေးမှတာဝန်ယူဆက် သွယ်ပေးပြီး မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်မှု လိုင်းအား ကောင်းမွန်သောနေရာဖြစ်ပါသည်။ အိမ်ခြေ၇၅အိမ်တွင် မိုဘိုင်း ဖုန်း ၁၀၂ လုံးရှိသောကြောင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ဆောင်မှုရယူခြင်း ကောင်းမွန်သည်ဟုဆိုနိုင်ပါသည်။ ကတ်တောင် ကျေးရွာတွင် အထက်တန်းရှိခြင်းကြောင့် အခြေခံပညာ ရေးကိုလက်လှမ်းမီရယူနိုင်ခြင်းရှိပါသည်။ ကတ်တောင် ရွာဆေးခန်းနှင့်ဆရာဝန်များရှိခြင်းသည် အားသာချက်ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

လယ်ယာမြေထပ်မံချဲ့ထွင် နိုင်မှုမရှိခြင်းနှင့် ဖိုက်ပျိုးရေသွင်းရေးအတွက် ပဋိပက္ခဖြစ်နေခြင်းကို တစ်ရွာတည်း အားဖြင့် မဖြေရှင်းနိုင်ခြင်းနှင့် ဘာသာစကားအခက်အခဲကြောင့် ဌာနများဖြင့်ချိတ် ဆက်ကာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရယူခြင်းနည်းပါးပါသည်။ ကျေးရွာအနေဖြင့် ဌာနဖြင့်ချိတ်ဆက်မှုအပေါ် နားလည်မှု အပြည့်အဝ မရရှိခြင်းကလည်း တုံ့နေမှု ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ ဆန်စက်နှင့်သံပန်းသံတံခါးလုပ်ငန်းမှလွဲပြီး အခြားအ သေးစားထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများ နည်းပါးပါသည်။ ဖိုက်ပျိုးရေကဏ္ဍကိုသာ အားကိုးအသက် မွေးဝမ်း ကြောင်းပြုကြပြီး လက်ရှိအချိန်ထိအခြားအသက် မွေး ဝမ်းကြောင်းမူအခွင့်အလမ်းကို ဖန်တီးနိုင်မှု အကန့်အသတ်ရှိပါသည်။ လျှပ်စစ်မီးရသော်လည်းဈေးကွက်နှင့် ကိုက်ညီမည့် အသေးစားကုန်ထုတ်လုပ်မှု ဆိုင်ရာ အသိပညာမ ရှိခြင်းသည်အားနည်းချက်ဖြစ်ပါသည်။

၆။ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင် နှင့် ဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်မှာ ယေဘုယျအားဖြင့် လူမှုစီးပွားဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သာယာရေး ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ကွင်းဆင်းအဖွဲ့ဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲကြသောအခါ လူထုပူးပေါင်းဖော်ထုတ်သော နည်းလမ်းများဖြင့် အဆိုပါ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်နှင့် ယင်းပန်းတိုင်ရောက်ရှိရေး အကောင်အထည် ဖော်ရမည့် နည်းဗျူဟာများကို ဆွေးနွေးဖော်ထုတ် ထားခဲ့ကြပါသည်။

(က) ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်များတွင် ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများ ဝင်ငွေတိုးတက်ရေး၊ တစ်ဦးချင်းစွမ်းရည်တိုးတက်ရေးနှင့် ပညာရေးကို အလေးထားပြီး ကလေးများနှင့် လူငယ်များအတွက် လူသားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေမည့် ရည်မှန်းချက်များကိုလည်း အောက်ပါအတိုင်းရိုးရှင်းစွာချမှတ်ထားပါသည်။

- (၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံခန့်ခွဲမှုကို ပိုမိုပွင့်လင်းမြင်သာပြီး တာဝန်ခံယူမှုရှိစေရန် နှင့် ရပ်ရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများပိုမိုအားကောင်းခိုင်မာစေရေးနှင့် လုပ်ကိုင်နိုင်စေရန် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်နိုင်စေရန်
- (၂) စိုက်ပျိုးရေးမွေးမြူရေးနည်းပညာများရရှိစေရေး သက်ဆိုင်ရာဌာနများဖြင့် ပိုမိုပေါင်းစပ်လုပ် ဆောင်ခြင်းဖြင့် သီးနှံသားငါးထုတ်လုပ်မှု ပိုမိုတိုးတက်လာစေရန်
- (၃) ရွာ၏အဓိကလိုအပ်ချက်ဖြစ်သော စိုက်ပျိုးရေးရရှိမှုအတွက် ရွာအချင်းချင်းကြားတင်းမာမှုလျော့ချပြီးပိုမိုမျှတစွာနှင့် အချိန်မီစိုက်ပျိုးရေးရရှိရေး ကျေးရွာများနှင့်သက်ဆိုင်ရာဌာနများဖြင့် ပေါင်းစပ်ဆောင် ရွက်ရန်
- (၄) မတတ်နိုင်သောမိသားစုများ၏ ကလေးများပညာရေးထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန်
- (၅) ကျေးရွာလမ်းများနှင့်ဆက်စပ်အခြေခံအဆောက်အအုံများ ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေရန် နှင့်အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းအခွင့်အလမ်းများပိုမိုပေါ်ထွက်လာစေရန်

(ခ) နည်းဗျူဟာ

လက်တွေ့ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် စီမံကိန်းများကိုအောက်ဖော်ပြပါ အကောင်အထည်ဖော်ရေး နည်းဗျူဟာများကိုကျင့်သုံး၍ စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက်များကို ရောက်ရှိမည်ဟုယုံကြည်ပါသည်။

ကျေးရွာအတွင်း ကဏ္ဍအလိုက်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရေးအတွက် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေး၊ ဖွဲ့စည်းထားရှိပြီးဖြစ်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီတို့က သက်ဆိုင်ရာဌာနများဖြင့် သက်ဆိုင်ရာကဏ္ဍအလိုက် ချိတ်ဆက်ကြမည်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းကော်မတီအနေဖြင့် ကျေးရွာအတွင်းရှိ သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများဖြင့် တွဲဖက်ကာ သင့်လျော်သည့် ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများ ပူးပေါင်းပါဝင် နိုင်မည့်အချိန်များကို ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ကာ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း များကိုရေးဆွဲခြင်း၊ ကြီးကြပ်အ ကောင်အထည်ဖော်ခြင်း၊ ကျေးရွာလူထုသို့ စီမံကိန်းအကောင် ထည်ဖော်မှုအခြေအနေ

များကို စာရင်းစာရင်းနှင့်တကွတင်ပြခြင်း၊ အမေးအဖြေပြုခြင်းများဖြင့် ဆက်လက်တိုးတက် လုပ်ကိုင်မည်ဖြစ်သည်။

သက်ဆိုင်ရာ ဦးစားပေးကဏ္ဍများဖြစ်သော စီမံအုပ်ချုပ်မှုကဏ္ဍ၊ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ၊ အ သက်မွေး ဝမ်းကြောင်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကဏ္ဍ၊ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ၊ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ၊ ပညာရေးကဏ္ဍ၊ လူငယ်၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်အမျိုးသမီး ကဏ္ဍစသည်တို့ကို အမှန်တကယ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် လာစေရေးအတွက် နည်းပညာများရရှိလက်လှမ်းမီရန်နှင့် အထောက်အပံ့များရရှိစေရန် သက်ဆိုင်ရာ ဌာနများ၏ ချိတ်ဆက်ပံ့ပိုးပေးမှုများအလွန်လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန ကျိုင်းတုံမြို့နယ်ဌာနများ၊ အထက်ခရိုင်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း၊ ပြည်ထောင်စု အဆင့်မူဝါဒများ ဖြင့် ချိတ်ဆက်မိမိ ဟန်ချက်ညီညီအကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

ယန်းဟုတ်ရွာသည် အများအားဖြင့် ကတ်တောင်ရွာနှင့်သာ ချိတ်ဆက်လည်ပါတ်ခြင်းများပြီး တနည်းအားဖြင့် ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများဖြင့် ချိတ်ဆက်မှုအားနည်းပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကို စိတ်ဝင် စားမှုအားနည်းပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲပြီး ကျေးရွာသူ၊ သားများပါဝင်ခွင့် ရလာမှသာ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီကို အသစ်ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းထားကာ အုပ်ချုပ်ရေး၊ လူမှုရေး၊ ဘာသာရေး စသည်တို့ကို ပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအခြေပြု အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ ကိုဖွဲ့စည်းပြီး အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများအား ကောင်းစေရန်ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါ သည်။

ယန်းဟုတ်ရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတွက် လတ်တလောစိန်ခေါ်ချက်ထက် ရေရှည်ဖြစ် လာမည့် မြေယာအကန့်အသတ်ရှိခြင်းက ကျေးရွာကို သက်ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု ပေးမည့်ဌာနများဖြင့် ချိတ်ဆက်နိုင်ရန်လို အပ်ကြောင်းပြဆိုနေပါသည်။ မွေးမြူရေးကဏ္ဍတွင်လည်း အလားတူချိတ်ဆက် ရန်လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် လုပ်ငန်းကဏ္ဍအလိုက် အကျိုးသက်ဆိုင်သူ များဖြင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်း၊ သက်ဆိုင်ရာဌာနများသို့ တင်ပြအကူအညီတောင်းခံခြင်းများ ပြုလုပ် မည်ဖြစ်ပါသည်။ အလားတူ စိုက်ပျိုးရေးအချိန်မီနှင့်အလုံအလောက်ရရှိရေး ကျေးရွာများအကြားနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဖြေရှင်းပေးနိုင်မည့်ဌာနများဖြင့် ညှိနှိုင်းကာ ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ကလေးငယ်များ ပညာသင်ကြားရာတွင် အခက်အခဲဖြစ်နေသော ဘာသာစကားတွင် ဂုံရှမ်း နှင့်မြန်မာ ဘာသာစကား ၂ မျိုးဖြင့် သင်ကြားပေးနိုင်စေရေးအတွက် ကျောင်းကော်မတီကိုယ်စား လှယ်၊ အုပ်ချုပ်ရေးတို့ဖြင့် ပူးပေါင်းကာ ပညာရေးဌာနဖြင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာလမ်း၊ တံတား၊ ရေ၊ မီး စသည်အခြေခံအဆောက်အအုံများ ပိုမိုတိုးတက်လာနိုင်စေရေး အတွက်ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေး၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီတို့ ပူးပေါင်းပြီး ကျေးလက်ဒေသတိုး တက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ ကျိုင်းတုံစည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့တို့ အပြင်ကျိုင်းတုံဖွံ့ဖြိုးရေး နှင့်အထောက်အကူပြုအဖွဲ့တို့ကဲ့သို့သော အကူအညီပေးနိုင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ လူပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့် ပူးပေါင်းပြီး တစ်ဆင့်ချင်းရွာ၏တတ်နိုင်အားဖြင့် ချိန်ထိုး ညှိနှိုင်းကာ

သက်ဆိုင်ရာ ဘတ်ဂျက်နှစ်အ လိုက်ဌာနများသို့ တင်ပြဆောင်ရွက်ပြီး ဘတ်ဂျက်ရရှိပါက အကောင် ထည်ဖော်ဆောင် ရွက်မည်ဖြစ် ပါသည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များ နှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ် ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာ များနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြု ချက်အရ ဤအခန်းကို ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဖော်ပြပါ အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ ၏လိုအပ်ချက်များအား နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို အကြံပြုဖော်ထုတ်ပေး နိုင်ခဲ့ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက် ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲနိုင်ရန် နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော် အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် အားထုတ် လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည် စိစစ်ခြင်းနှင့် ရွေးချယ်ခဲ့သော ဦးစားပေးစီမံချက်များအား အချိန် မှန် ပြန်လည်သုံးသပ်၍ ပြုပြင်ရေးဆွဲခြင်း စသည်တို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အကူအညီများ ဆက်လက် ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးရေး၊သစ်တော၊လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးစာရင်းအင်းနှင့်ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနများ

ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေနှင့်ရေကို ပိုမိုထိရောက်စွာ စီမံခန့်ခွဲအသုံးပြုနိုင်ပြီး ထွက်နှုန်းတိုးကာ အမှန်တကယ်စိုက်ပျိုးသူ လယ်သမားများ အကောင်းဆုံးအကျိုးတရားရရှိရေးတို့ကို ဦးတည် ပြီး သက်ဆိုင် ရာဌာနများဖြစ်သော စိုက်ပျိုးရေးဌာန၊ လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲ ရေးနှင့်စာရင်းအင်းဦး စီးဌာန၊ ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနတို့ဖြင့် ပေါင်းစပ်ကာ စိုက်ပျိုးရေး ခေတ်မီနည်းပညာ များရရှိနိုင်ရေး (သဘာဝမြေဩဇာသုံးစွဲသော) ပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းမှထွက်သော သီးနှံများ ကိုဈေးကွက်ရရှိနိုင်ရေးအတွက် ကျိုင်းတုံစည်ပင်သာယာ၊ ဟိုတယ်နှင့်ခရီးတို့ကဲ့သို့သော ဌာနများ ဖြင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး၊ ကျိုင်းတုံဂုဏ်ရိမ်းရာစာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့နှင့်အခြား အရပ်ဖက် လူမှုအဖွဲ့ အစည်းများ- အခါရိုးရာဓလေ့များထိန်းသိမ်းရေးနှင့် ယင်းသို့ထိန်းသိမ်းခြင်း နှင့်အတူ တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှလည်း ဝင်ငွေရရှိနိုင်ရေးအတွက် ရိုးရာအထည်များကို ခေတ်မီဈေး ကွက်အဆင့်အတန်းပင်အောင် ဆန်းသစ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ကျိုင်းတုံမြို့၏ရှိပြီးဖြစ်သော ခရီးသွား ကဏ္ဍတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုကို မထိခိုက်စေသော ခရီးသွားလုပ်ငန်းများ ထွန်းကားလာရေးများတွင် ပိုမိုပေါင်းစပ်လုပ်ဆောင်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာသည် ငွေရေးကြေးရေးလည်ပတ်မှုတွင်လည်း မိမိတို့ရွာအတွင်းသာ လည်ပတ်လုပ်ဆောင်မှုကများပြီး အများဆုံးကတ်တောင်ရွာတွင်သာ ချေးငွေရယူကြပါသည်။ ရွာအနေဖြင့် တစ်နိုင်ငံမျှေးမြူရေးနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအခွင့်အလမ်းများ ပိုမိုရယူလိုပါက ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုကိုလည်း လက်လှမ်းမီရယူနိုင်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ လူမှုရေးအခြေပြုအဖွဲ့များ အားသစ်သကဲ့သို့ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအခြေခံအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းရန်လျာထားပြီး ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများကို ပိုမိုစနစ်ကျပြီး ကျေးရွာအတွက် ဝန်ပို့နည်းစေသော နည်းလမ်းများဖြင့် ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း၊ ဘဏ်စသည်တို့ဖြင့်ချိတ်ဆက်မည်ဖြစ်ပါသည်။

(ဃ) ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန နှင့် အခြားကူညီထောက်ပံ့ပေးနိုင်သော အဖွဲ့အစည်းများ

ကျေးရွာအတွင်း ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်များပွင့်လင်းလာသည်နှင့်အမျှ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထုလိုအပ်ချက်ကို ပိုမိုဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်မည့် စွမ်းဆောင်ရည်များတည်ဆောက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ ယင်းကို ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနနှင့်အခြားကူညီထောက်ပံ့ပေးနိုင်သော အဖွဲ့အစည်းများဖြင့် ချိတ်ဆက်ကာ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ပိုမိုပွင့်လင်းမြင်သာစွာနှင့် တာဝန်ခံယူမှုရှိစွာ ဆောင်ရွက်သွားနိုင်စေမည်ဖြစ်ပါသည်။

(င) အလက်အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာအထောက်အပံ့

အသေးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများကို ဒေသတွင်းလိုအပ်သော ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများဖြင့် ချိတ်ဆက် ကာ ထောက်ပံ့ပေးပါက လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးလာမည်ဖြစ်ပါသည်။ လက်ရှိအခြေအနေတွင် မူကျေးရွာအနေဖြင့် ယင်းအထောက်အပံ့များကို လက်လှမ်းမီနိုင်ခြင်းမရှိသေးပါချေ။ အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်ရရှိသုံးစွဲ နိုင်ခြင်းနှင့် ဆန်စက်လုပ်ငန်း၊ သံပန်းသံတံခါးလုပ်ငန်းတို့သည် ပန်းရံ၊ လက်သမားလုပ်ငန်းတို့ဖြင့် ဆက်နွှယ်ပြီး လုပ်ငန်းအလားအလာကောင်းမွန်မှုရှိခြင်းတို့က အသေးစားနှင့်အလတ်စားစက်မှုလုပ်ငန်းများ ထွန်းကားလာနိုင်ချေရှိစေပါသည်။ သို့သော် အရင်းအနှီးနှင့် နည်းပညာတို့ဖြင့် ချိတ်ဆက်နိုင်ရန်အတွက် ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများဖြင့် ပိုမိုချိတ်ဆက်နိုင်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

ယင်းကို မူဝါဒအထောက်အပံ့အဖြစ် သက်ဆိုင်ရာအထက်အဆင့်များက ချိတ်ဆက်ကူညီနိုင်ရန်အရေးကြီးပါသည်။ အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းကိုဆောင်ရွက်ရာတွင် အဓိကဖော်ထုတ်သော စိန်ခေါ်ချက်မှာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းရှားပါးခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း မရှိပဲ မည်သည့်အစီအစဉ်ဖြင့် ငွေချေးသည်ဖြစ်စေ အလုပ်မလုပ်နိုင်ခြင်းကြောင့် ဝင်ငွေမရတော့ပဲပြန်မဆပ်နိုင်လျှင် တိုးရင်းပေါင်းဆင့်ကာ အခြေအနေပိုမိုဆိုးရွားသွားစေနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံတော်အနေဖြင့် ချေးငွေအစီအစဉ်များကို အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အခွင့်အလမ်းဖန်တီးခြင်းဖြင့် ချိတ်ဆက်အကောင်အထည်ဖော်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ ထို့ပြင်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အခွင့်အလမ်း ဖန်တီး

ခြင်းသည် ကျေးရွာများအလိုက် ပြောင်းလဲလုပ်ကိုင်ရန်လိုအပ်သောလုပ်ငန်းများ၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုး တက် လာဖွယ်ရှိသော ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ စသည်တို့အတွက် လိုအပ်သော ကျွမ်းကျင်မှု အသစ်များ အလိုက်စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်းများဖြင့် ချိတ်ဆက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်စေနိုင်မည့် နည်းဗျူဟာ များအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိအောင် အောက်ခြေအထိ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာကာလကျော်လွန်ချိန်တွင် ဖော်ပြပါပန်းတိုင်များကိုပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက် နိုင်ရန် စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအဖြစ် မရှိမဖြစ်လိုအပ်ပါမည်။

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်နှင့် ဘဏ္ဍာငွေလျာထားရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုသည် ငါးနှစ်တာအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲချိန်တွင် စိစစ်ရွေး ချယ်ထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ ပြည့်စုံလုံလောက်နိုင်မည် မဟုတ်သေးပေ။ သို့ဖြစ်၍ ကျေးရွာ လူထုသည် စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်မှု (၂-၃) နှစ် ကျော်လာချိန်တွင် စီမံကိန်း ငါးနှစ် တာကာလအတွင်း ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ထပ်မံဖော်ထုတ်ပြီး လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်လာ ပါမည်။ ထို့ကြောင့် ဆိုးရွားသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ် သက်ရောက်မှုများ မရှိခဲ့လျှင် ငါးနှစ်တာ ဖွံ့ဖြိုးရေး နည်းဗျူဟာသည် အနည်းနှင့်အများ ပြောင်းလဲမှုရှိမည် မဟုတ်သော်လည်း စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာအတွင်း ထပ်တိုး စီမံချက်များအား ထည့်ဝင်လာနိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် နှစ်အလိုက် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ငွေကြေးစီမံမှု ဆိုင်ရာရွေးချယ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ပြုပြင်မွမ်းမံနိုင်ခြင်းတို့ကို ပြုပြင်ရ လွယ်ကူ စေသည်။ ဒေသတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ အခြားအရေး ပေါ် ကိစ္စများနှင့် အစိုးရဓာတ်ဂျက်များအပေါ် မူတည်၍ ဦးစားပေး အစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန် ဖြစ် ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ ငါးနှစ်တာအတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက်မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်းသည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ခွဲခြမ်းသုံးသပ်ရာတွင်များစွာ အထောက် အကူပြုပါသည်။ Functional classification သည် ဝန်ကြီးဌာန၊ ဦးစီးဌာန များအတွက် ၎င်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သောစီမံကိန်းများကို သိရှိနားလည်ရန် အထောက်အကူပြုပါသည်။ Economic classification သည် စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အကျိုးရလဒ်ဖြစ်ထွန်းမှုများအား အကဲဖြတ်သုံး သပ်ခြင်းလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရေးအတွက် လိုအပ်ပါသည်။

ကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional Classification)

ဆောင်ရွက်မည့်စီမံကိန်းသည်၊ စီမံကိန်းဘတ်ဂျက်သည် (က) မည်သည့် ကဏ္ဍအောက်တွင် (ဥပမာ - စိုက်ပျိုးရေး၊ လျှပ်စစ်ကဏ္ဍ စသည်)၊ (ခ) မည်သည့်ဝန်ကြီးဌာနနှင့်သက်ဆိုင်သည် စသည်ဖြင့် ခွဲခြား သတ်မှတ်နည်းဖြစ်ပါသည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic Classification)

စီမံကိန်းဘတ်ဂျက်အမျိုးအစားသည် မည်သည့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစား ဖြစ်သည်ကို ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

- (၁) ငွေကြေးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ (Capital Investment) ဥပမာ-ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများနှင့် ပုံသေဝယ်ယူ၍ ရသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ၊
- (၂) စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေး (Capacity Building) ဥပမာ - ဆွေးနွေးပွဲ၊ သင်တန်းစသည့် အသုံးစရိတ်၊
- (၃) အထွေထွေ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု (ငွေကြေး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများနှင့် စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေး လုပ်ငန်းများ ပေါင်းစပ်လျက်)၊
- (၄) အရေးပေါ် အထောက်အပံ့ နှင့် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုအကူအညီများ

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် အုပ်စုဖွဲ့ဆွေးနွေးမှုများမှ ကျေးရွာတွင် ဆောင်ရွက်သင့်သည့် လုပ်ငန်းခေါင်းစဉ်များ ထွက်ရှိလာပါသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများအနက် တက်ရောက်သူ ကျေးရွာသား အုပ်စု (၄) စုထဲမှ (၁၀) ဦးက ဦးစားပေးရမည့် စီမံချက်များကို အမှတ်ပေးကြပါသည်။ အချို့သော စီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ် အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ် အဆင့် အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။

ယန်းဟုတ်ကျေးရွာကျိုင်းတုံမြို့နယ်၏ ဦးစားပေးစီမံချက်အခြေပြစယား

ကဏ္ဍ/လုပ်ငန်း ကဏ္ဍခွဲ/လုပ်ငန်းခွဲ	စီမံချက်	စုစုပေါင်း	အဆင့်	စီမံချက်ကျိုးကြောင်းရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
စီမံခန့်ခွဲမှုကဏ္ဍ				
လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ အဖွဲ့အစည်းများ တင်ခြင်း	လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်း	-	-	ယန်းဟုတ်ရွာ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲသောအခါ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီကပူးပေါင်းပြီး ကျေးရွာအခြေပြလူမှု အဖွဲ့အစည်းများအားကောင်းစွာခံယူရေးအတွက် စီမံခန့်ခွဲမှုဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ပေးရန်ရည်ရွယ် သောလုပ်ငန်းဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာကဖော်ထုတ်လိုက်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရင်းဖြင့် လိုအပ်သောစွမ်းဆောင်ရည်များရရှိရန်လုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ	စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေ	၆	၂	ယန်းဟုတ်ရွာသည် စိုက်ပျိုးရေးကိုအဓိကထားထားအသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပြုရာတွင် ငွေကြေးအခက်အခဲကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ အချိန်မီနှင့်လုံလောက်အောင် မသုံးနိုင်ပါကအထွက်နှုန်းကျလာခြင်းကို ကြုံတွေ့လာရခြင်းကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန်အတွက် စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေရရှိရေး တင်ပြအကူအညီတောင်းခံမည့် စီမံချက်လုပ်ငန်းရပ်ဖြစ်ပါသည်။ လက်ရှိလယ်ယာမြေပုံစံ ၇ ဖြင့်တောင်းခံယူသော စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေမှာ ပထမနှစ်ငွေအကြေမဆပ်နိုင်ပါ။ ဒုတိယနှစ်တွင် အချိန်မီရယူရန် အနည်းငယ်အစက်အခဲရှိသောကြောင့်(အကြောင်းတစ်ခုတစ်ရာကြောင့် ထွက်နှုန်းနည်းသောနှစ်(ဥပမာ-ရေသွင်းနောက်ကျ) သို့မဟုတ် သီးနှံချေးမကောင်းသောနှစ်များ) အခြားစိုက်ပျိုးရေးချေးငွေတစ်ခု ခု ရရှိနိုင်ရန်လုပ်ဆောင်လိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီက ဦးဆောင်ကာ ချေးယူလိုသောသူများနှင့် ချေးပေး နိုင်သူတို့အကြား စုပွဲပေးပြီးအတိုးနှုန်းသက်သက်သာသာဖြင့်ရရှိသည့်ချေးပေးနိုင်ရန် စီစဉ်ပေးရန်လျာထားပါသည်။
စိုက်ပျိုးရေး	စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေ နှင့် ရွာများ စိုက်ပျိုးရေး	၅	၃	ယန်းဟုတ်ရွာ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်ရေးအတွက် စိန်ခေါ် ချက်တစ်ရပ်အဖြစ်ဖော်ထုတ်ကြသည်မှာ စိုက်ပျိုးရေးသွင်းချိန် နောက်ကျ

ကဏ္ဍ/လုပ်ငန်း	စီမံချက်	စုစုပေါင်း	အဆင့်	စီမံချက်ကျိုးကြောင်းရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
---------------	----------	------------	-------	---

အချိန်မီနှင့်မျှတစွာခွဲဝေပေးနိုင်ရေး သက်ဆိုင်ရာဌာနများသို့ တင်ပြခြင်း

ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ပိုက်တွဲနှင့်ပိုက်စံချောင်းများမှစိုးရာသီနှင့် နေဦးအချိန်များအတွက် လုံလောက်သောရေ ရရှိနိုင်သော်လည်း ရွာသည်ချောင်းအောက်ဘက်တွင် ရှိခြင်းကြောင့် လယ်ရေတွင်းချိန်သည်ချောင်းအထက်ဘက်ရွာများရေတွင်းပြီးမှသာရေတွင်းနေရပါသည်။ အထက်ရွာများ နှင့်တစ်ကြိမ်ညှိနှိုင်းမှုအဆင်မပြေရာမှ တင်းမာမှုများဖြစ်ပွားခဲ့ဖူးသဖြင့် ယခုအခါထိုသို့မဖြစ်စေရန်အတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ဦးဆောင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာများနှင့် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး(အုပ်စုနှင့်မြို့နယ်)၊ ဆည်မြောင်းစည်ရွာနယ်များဖြင့်ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်းလုံလောက်လုပ်ငန်းရပ်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာအစက်အခဲကိုကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေး မတစ်ဆင့် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဌာနတို့ကို ကနဦးရှင်းလင်း တင်ပြပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာများဖြစ်သော ဝမ်ပေါက်၊ ဝမ်ဘာ၊ ခါးရမ်း၊ ဝမ်ပန်နှင့်မြောင်းရင်း ကျေးရွာမှတာဝန်ရှိသူများကို ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့နောက်ဆည်မြောင်းဦးစိဌာနအား ၂၀၁၆ ခုနှစ်သင့်လျော်သည့် စိုက်ပျိုးရေးရာသီချိန်မီအတွင်း ချောင်းများနှုံးဆည်ခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးရေးအချိန်မီနှင့်မျှတစွာ ခွဲဝေပေးနိုင်ရေး စုပေါင်းတင်ပြအကူအညီတောင်းခံမည် ဖြစ်ပါသည်။

မွေးမြူရေးကဏ္ဍ	မွေးမြူရေးနှင့် ကုသစောင့်ရှောက်ရေးသင်တန်းနှင့် မွေးမြူရေးချေးငွေ	၃	၅	တိ/ကု သင်တန်းဆင်းရှားပါးပြီး အိမ်သို့ခေါ်ယူရန်အခက်အခဲရှိခြင်းကိုဖြေရှင်းလိုသည့် လုပ်ငန်းရပ်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက မွေးမြူလိုသောအိမ်ထောင်စုများကို မြို့နယ် တိ/ကုဌာနဖြင့်ချိတ်ဆက်ပြီး မွေးမြူရေးနှင့် ကုသစောင့်ရှောက်ရေးသင်တန်းနှင့် မွေးမြူရေးချေးငွေရရှိရေး လုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်မှစတင်ကာ ချိတ်ဆက်ပြီး ရေရှိသည့်လျာထားလုပ်ဆောင်ရန်လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာဌာန၏ လိုအပ်ချက်များကို သိရှိရန်လုပ်ဆောင်ပြီးမှ ဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီကကျေးရွာမှစိတ်ပါဝင်စားသူများနှင့် ဆက်လက်ညှိနှိုင်း လုပ်ဆောင်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။
----------------	--	---	---	--

မွေးမြူရေးကဏ္ဍအတွက် နည်းပညာနှင့် ငွေကြေးအထောက်အပံ့များပံ့ပိုးရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအားကောင်းလာစေရန်

ကဏ္ဍ/လုပ်ငန်း ကဏ္ဍခွဲ/လုပ်ငန်းခွဲ	စီမံချက်	စုစုပေါင်း အဆင့်	စီမံချက်ကျိုးကြောင်းရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
ပညာရေးကဏ္ဍ ရန်ပုံငွေ ငွေကြေးမတတ်နိုင်သောမိသားစုများ၏ သားသမီးများပညာရေးအတွက် ရန်ပုံငွေ ထူထောင်ထောက်ပံ့ခြင်း	၇	၁	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ၂၀၁၅ခုနှစ် စက်တင်ဘာလကုန်ပိုင်းတွင် ကျေးရွာကိုအစည်းအဝေးခေါ်ပြီး ရွာကိုရှင်းလင်းတင်ပြကာ ငွေကြေးမတတ်နိုင်သောမိသားစုများ၏ သားသမီးများပညာရေးအတွက် ရန်ပုံငွေထူထောင်ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန် အတွက် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနသို့ ဆက်လက်ရှင်းလင်းတင်ပြ အကူအညီတောင်းခံမည့်အစီအစဉ်ဖြစ်ပါသည်။ ပညာရေးဌာနမှ သာမန်က ထောက်ပံ့ပေးနိုင်မည့် အခြားဌာနများ ၂၀၁၈ နှစ်၊ ဇူလိုင်လတွင်လည်းကောင်း၊ ဌာနများအပြင် ကျိုင်းတုံရိုးလူမှုရေး အသင်းအဖွဲ့များတို့ကိုပါ တတ်နိုင်သလောက်ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ပါသည်။
ဘာသာစကား ရှမ်း-မြန်မာနှစ်ဘာသာဖြင့် မူလတန်း ပညာသင်ကြား ပေးရေးတင်ပြခြင်း	၁	၇	အခြေခံပညာမူလတန်းတွင် ဘာသာစကားအခက်အခဲကြောင့် ရွာမှကလေးများမှ ကတ်တောင်ရှိအခြားကလေးများနှင့်ယှဉ်ပြီး စာလိုက်နိုင်ရန် အခက်အခဲရှိနေခြင်းကို တိုးတက်မြေရှင်းရန် ရည်ရွယ်လုပ်ဆောင်လိုသော လုပ်ငန်းရပ်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက သက်ဆိုင်ရာကျောင်းကော်မတီကို ဦးစွာညှိနှိုင်းပြီးကျောင်းသားမိဘတို့ဖြင့် ပူးပေါင်းကာမြို့နယ်သို့မူလတန်းအဆင့်ကလေးများကို အခြေခံကျောင်းများရရှိနိုင်စေရေး အတွက် ရှမ်း(ပုံရိမ်း)မြန်မာနှစ်ဘာသာဖြင့်သင်ကြားပေးနိုင်စေရေး တင်ပြအကူအညီတောင်းခံသွားရန်ဖြစ်ပါသည်။
အခြေခံအဆောက်အဦကဏ္ဍ လမ်း ရွာတွင်းလမ်းများ ပြုပြင်ခြင်းနှင့်ရေခဲတံ မြောင်း တူးဖော်ခြင်း	၄	၄	ကျေးရွာတွင်းလမ်းများမှာ မိုးရာသီသွားလာရခက်ခဲပြီး မြေသားလမ်းများဖြစ်နေသောကြောင့် ယင်းကို အဆင့်မြှင့်တင် နိုင်ရန် ရည်ရွယ်ပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ဦးဆောင်ကာ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာနဖြင့် ပေါင်းစပ်ကာလမ်းခင်းခြင်းနှင့်လမ်းဘေးရေခဲတံမြောင်းများ တူးဖော်ခြင်းကို လုပ်ဆောင်မည့် အစီအစဉ်ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ် အစောပိုင်းလများ တွင်လုပ်ဆောင်ရန်လျာထားပါသည်။
စည်ပင်သို့ရေခဲတံမြောင်းများတိုးချဲ့	၂	၆	ကျေးရွာသည် ကျိုင်းတုံ-မိုင်းယန်းကားလမ်းဘေးတွင် တည်ရှိပြီး

ကဏ္ဍ/လုပ်ငန်း	စီမံချက်	စုစုပေါင်း အဆင့်	စီမံချက်ကျိုးကြောင်းရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
ကဏ္ဍခွဲ/လုပ်ငန်းခွဲ	လေးနှိုက်ရန် တင်ပြခြင်း		လမ်းမဘေးလူဘက်အခြမ်းနှင့် အခြားလူတိုင်းလမ်းများဘေး ရေနံတိုက် မြောင်းများမှာ ကျဉ်းမြောင်းပြီး ရေစီးရေလွှာမ ကောင်းခြင်း ကြောင့် လမ်းပျက်စီးခြင်းနှင့် သန့်ရှင်းရေးမ ကောင်းခြင်းတို့ ဖြစ်ပွားပါသည်။ ယင်းကိုဖြေရှင်းရန်အတွက် မြောင်းချဲ့ထွင်ရန်လို အပ်ပြီး မြောင်းဘေးအိမ်ရှင်တို့က ထိုသို့မျှ ထွင်ခွင့်မပေးသဖြင့် မြောင်းများပိတ်ဆို့နေလေ့ရှိပါသည်။ လူတိုင်းအချင်းချင်းဖြေရှင်း ရန်မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက သက်ဆိုင် ရာအုပ်ချုပ်ရေးနှင့်စည်ပင်သို့ တင်ပြပြီး ရေနံတိုက်မြောင်းများတွင် ဖော် တိုးချဲ့နိုင်ရေး အကူအညီ တောင်းခံမည်ဖြစ်ပါသည်။

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

ကျေးရွာလူထုက ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံကိန်းများကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် စီမံကိန်းကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များကို အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထားပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းကာလများကို နှစ်စဉ် ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံကိန်းကာလအပိုင်းအခြားကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

ဇယား (၄၆) စီမံကိန်းကာလ

စဉ်	စီမံကိန်း	ဦးစားပေးအဆင့်	ကာလ						မှတ်ချက်
			၂၀၁၅	၂၀၁၆	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	
၁	ရွာလမ်းကျောက်ချောခင်း(ကတ္တရာ)ခြင်းနှင့် တံတားထိုးခြင်း	၁/၁၀	✓	✓	✓	✓			ကျေးလက်ဦးစီးကျေးလက်ဦးစီး
၂	ကျေးရွာမီးလင်းရေး (လျှပ်စစ်တာဘိုင်)	၂/၉	✓	✓					
၃	အလယ်တန်းကျောင်းလျှောက်ခြင်း	၃/၈		✓	✓	✓	✓	✓	
၄	ကျေးရွာခန်းမ(စာကြည့်တိုက်)	၄/၇		✓	✓				ကျေးလက်ဦးစီးကျေးလက်ဦးစီး
၅	ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်း	၅/၆		✓	✓	✓	✓	✓	
၆	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာသင်တန်း	၆/၅			✓	✓	✓	✓	
၇	တိမွေးကုသင်တန်း	၇/၄		✓	✓	✓			ကျေးလက်ဦးစီး
၈	နှစ်ရှည်သီးနှံစီမံကိန်း	၈/၃		✓	✓	✓			
၉	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီစွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်း	၁၀/၁		✓	✓	✓	✓	✓	

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ရွေးချယ်မှုများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် စီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သော အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက် မည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများကို ဖော်ထုတ်ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်းများနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းအရာများကို လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအလိုက် အသေးစိတ်ဖော်ပြထားပါသည်။ ၎င်းထဲတွင် စီမံကိန်း၏ရည်ရွယ်ချက်၊ အကျိုးခံစားသူဦးရေ၊ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့်ပုံစံနှင့် အစီအစဉ်၊ စီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် ကာလ၊

အခြေခံ အဆောက်အဦးကို ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမည့် ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေရေးကြေးရေး အစီအစဉ်များ ပါဝင်ပါသည်။

အချို့သော စီမံကိန်းများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ် အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ စီမံချက်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် ဦးစားပေး သတ်မှတ်ရာတွင် ဘတ်ဂျက်၊ ငွေကြေး ရရှိနိုင်မှုအပေါ် အခြေခံပြီး နှစ်စဉ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်ပါသည်။ ဒေသအတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ အခြား အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များနှင့် အစိုးရ ဘတ်ဂျက်များအပေါ် မူတည်၍ ဦးစားပေး အစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာလူထုမှ ငါးနှစ်တာ ကာလအတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များအတွက် ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဆောက်ပါ ဇယားတွင် ဖော်ပြထားသော စီမံကိန်းအလိုက် ဘတ်ဂျက် ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်း နမူနာ(indicative)အဖြစ် ကိုးကားရန် ပမာဏသာဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ်လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက် ပမာဏတွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ကော်မတီသည် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ နည်းပညာ အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။

ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ - လုပ်အား၊ သဲ၊ ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊ အချိန် စသည်)

စီမံချက် ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	ရပ်ငွေ (ကျပ်)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိန်	အထွေထွေရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု	လူသားချင်းစာနာမှုအထောက်အပံ့
၁	ရွာလမ်းကျောက်ချောခင်း (ကတ္တရာ) ခြင်းနှင့် တံတားထိုးခြင်း					
၂	ကျေးရွာမီးလင်းရေး(လျှပ်စစ်တာဘိုင်)					
၃	အလယ်တန်းကျောင်းလျှောက်ခြင်း					
၄	ကျေးရွာခန်းမ(စာကြည့်တိုက်)					
၅	ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်း					
၆	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာသင်တန်း					
၇	တိမွေးကုသင်တန်း					
၈	နှစ်ရှည်သီးနှံစီမံကိန်း					
၉	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီစွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်း					

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

(က) ကျေးရွာလူထု (လူထုခေါင်းဆောင်မှုနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု အခန်းကဏ္ဍ)

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင်ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေး တာဝန်ကို အဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်း အသီးသီး၊ ကော်မတီ အသီးသီးအား တာဝန်များ ခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ - ပညာရေးကော်မတီသည် ကျေးရွာ၏ပညာရေးကဏ္ဍ ပိုမိုကောင်းမွန် တိုးတက်လာစေရန် တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်စေ၍ စိုက်ပျိုးရေးကော်မတီသည် ကျေးရွာ၏ လယ်ယာကုန်ထုတ်ခြင်းလုပ်ငန်းများ တိုးတက်ရေးအတွက် တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်စေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်း

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှုအပိုင်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုအပ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင် ဖြေရှင်းရန် မတတ်နိုင်သော အကူအညီများ ရယူဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ - ပညာရေးကော်မတီသည် ကျေးရွာရှိ စာသင်ကျောင်းတွင် ဆရာ၊ ဆရာမ လိုအပ်နေမှု (သို့) မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှု အရည်အသွေးတိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်အခြေခံပညာဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။ စိုက်ပျိုးရေးကော်မတီကလည်း လယ်ယာထုတ်ကုန်သီးနှံများ တိုးမြှင့်ထုတ်လုပ်ရန် မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ စက်မှုလယ်ယာဦးစီးဌာနနှင့် ဆက်သွယ်၍ နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရန်လိုအပ်ပါသည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်း အမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်း အမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း / ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင်လိုအပ်ပါသည်။

ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ၊စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှု အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ) ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ် ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံ ကြီးကြပ် ရန် တာဝန်မှာ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသော ကော်မတီ၏တာဝန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနကတာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

သည် တာဝန်ပေးထားသော ကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့ အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ စတင်အကောင်အထည် ဖော်ရန်အတွက်အဆိုပြု စီမံကိန်းများကို ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ အနေဖြင့် ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်း တစ်ခုစီ ချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ်များကို ရေးဆွဲထားရှိပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ကျေးရွာ ကျောက်ချောလမ်းခင်းရန်အတွက် လိုအပ်သော ကုန်ကျစရိတ်များကို တွက်ချက်ရာတွင် ကျေးရွာလူထုမှ ထည့်ဝင်နိုင်မည့် လုပ်အားပမာဏ၊ ငွေကြေးထည့်ဝင်မှု၊ ပြင်ပ အကူအညီလိုအပ်မှု စသည်တို့ ပါဝင်ပြီး၊ ရေရှည်တည်တံ့ရေး လုပ်ငန်းများတွင် ကျေးရွာလူထုမှ ရေနုတ်မြောင်း တူးဖော် ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး အပိုင်းများတွင် လုပ်အား၊ ငွေအား ထည့်ဝင်မှု စသည်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ စီမံချက်လုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် လုပ်ဆောင်မည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ အလိုက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီနာယကများ၏ အကြံပြုချက်များကို ရယူရုံသာမက လုပ်ငန်း အကောင် အထည်ဖော်မှုများ အားလုံးအတွက် ငွေကြေးသုံးစွဲမှုများကို ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိရေး အလေးထား ဆောင်ရွက်သွားကြရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လူထုကိုယ်တိုင်ပူးပေါင်းပါဝင်သော နည်းလမ်း (Participatory Process) ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရာတွင် အရေးကြီးသောလိုအပ်ချက်မှာ စီမံကိန်းများ အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်မှု အဆင့်တိုင်း၌ လူတန်းစား အလွှာအသီးသီး၊ လူတန်းစားမရွေး ထိရောက်စွာ ပါဝင်ခွင့် ရရှိရေးပင်ဖြစ်ပါသည်။ သို့မှသာ လူထုက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများအပေါ် ပိုင်ရှင်စိတ်ဓာတ် ရှိလာပါ မည်။ လူထု၏ ပိုင်ရှင် စိတ်ဓာတ်ရှိလာလေလေ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များ၏ လုပ်ငန်းလည် ပတ်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လူထုပါဝင်မှု အားကောင်းလေလေ ဖြစ်ပါမည်။ ၎င်းဖွံ့ဖြိုး ရေး လုပ်ငန်းများလည်ပတ်စရိတ်၊ ပြုပြင်စရိတ် စသည်တို့အတွက် လူထု၏ထည့်ဝင်မှု၊ ပူးပေါင်း ပါဝင်မှု မရှိလျှင် တည်ထောင်ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများမတည်မြဲနိုင်ပါ။

အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ လုပ်ငန်းရည်ရွယ်ချက်နှင့် သဘောသဘာဝများမှာ လုပ်ငန်းအလိုက် ကွဲပြားပါသည်။ ထို့ကြောင့် လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေးနှင့် ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေး အစီအစဉ်များအတွက် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပုံများမှာလည်း ကွဲပြားပါသည်။ ကျေးရွာတွင်း ဆောင်ရွက်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအလိုက် လုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရေး၊ ပြုပြင် ထိန်းသိမ်း ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့များကို အောက်ပါပုံစံများဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီစဉ်သွား မည်ဖြစ်ပါသည်။

၁၁။ စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း နှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေများအား စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ် စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း လုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။ ကြီးကြပ် စစ်ဆေး သုံးသပ်ခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ -

- (၁) စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုများအား အမြဲမပြတ်ကြည့်ရှု၍ စီမံခန့်ခွဲရန် ၊
- (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ပြီးမြောက်အောင်မြင်မှုများအားလေ့လာခြင်း အားဖြင့် ၎င်းတို့၏ အကျိုးရလဒ်များကို ရှင်းလင်းစွာ နားလည် သဘောပေါက်လာစေရန်၊
- (၃) ဖြစ်ပေါ်လာသည့် စိန်ခေါ်မှုများကို ဖော်ထုတ်သိရှိနိုင်ရန်နှင့် ဦးစားပေး ဖြေရှင်းရ မည်များကို သတ်မှတ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊
- (၄) ဆောင်ရွက်နေသော စီမံကိန်းအတွေ့အကြုံများအပေါ်တွင် အခြေခံ၍ အသုံးပြုနေ သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာကိုချိန်ညှိနိုင်ခြင်းအားဖြင့် သင့်လျော်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် များရွေးချယ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊
- (၅) နိုင်ငံတော်အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးအကူအညီများ တိတိကျကျ သတ်မှတ်နိုင်ရန်၊

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည် ဖော်သောနည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး ရေးလုပ်ငန်း များကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေး သုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော် သော အဖွဲ့ အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းများတည်ဆောက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှုနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု တို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေး ခြင်းကို (၃) လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ ဖြိုးရေး ကော်မတီ၏စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်း လုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေ သောအဖွဲ့ခွဲ အသီးသီးတို့က မိမိတို့တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက်စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့ခွဲများသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦး သတင်းအချက်အလက်များ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာ မည့် အညွှန်းကိန်းများဖြစ်လာပါမည်။ (၃) လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီး သီးသည် ၎င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံ

တင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃) လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည် ပါမည်။

(၁) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲ အဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် စီမံကိန်းများ၊

(၂) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု

ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအနှီး လိုအပ်ချက်များ စုစည်းပြီးစီးမှု (မူလ လျာထားချက် နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊(၃) လပတ်ကုန်တွင် ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်း လက်ကျန်၊ ငွေသားနှင့် ငွေသားမ ဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များ စုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊ ငွေကြေးစုဆောင်း ပြင်ဆင်မှု တိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃) လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာအနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံ ပေးပို့ပါမည်။ စာမျက်နှာ (၂-၃) ခန့် ပါဝင်သော အစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင် ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သော အကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ် ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်စုံမှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဆောင်ရွက်နေသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေများကို အောက်ပါအဖွဲ့ အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ဖိတ်ကြား အသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့် အဖွဲ့အစည်းများမှာ- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေး နှင့် အခြားသက် ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင် များ)၊ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများနှင့် သက်ဆိုင်သော မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများ၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ - မြို့နယ်အတွင်းရှိ အင်ဂျီနီယာအဖွဲ့များ) စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲတွင် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များ ရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်းကိုလည်း ရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် သုံးသပ်ပွဲတွင် အောက်ပါအချက်များအပေါ် အဓိကအလေးထား ဆောင်ရွက်ပါမည်။စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများမှ ရရှိခဲ့သော လက်ငင်းရလဒ်များ နှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုများ၊ စီမံကိန်းတစ်ခုချင်းစီ၏ ကျေးရွာလူထုဖွံ့ဖြိုးရေးအပေါ် အကျိုးသက် ရောက်မှု များအား အကဲဖြတ် သုံးသပ်ချက်များ၊

ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသည့် အခက်အခဲများ နှင့် စိန်ခေါ်မှုများ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အောင်မြင်ရေးအတွက် ဗဟိုအဆင့်မှ ကူညီအားဖြည့် ရမည့် မူဝါဒနှင့် စီမံကိန်းအထောက်အပံ့များ လိုအပ်မှုအခြေအနေ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်မှုမှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ (အခြားရွာများနှင့် အခြားဒေသရွာများသို့ အပြန်အလှန်မျှဝေနိုင်ရန်) ဘတ်ဂျက် ရရှိမှုနှင့် လုံလောက်မှု အခြေအနေ၊ အကြံပြု သုံးသပ်ချက်များတို့ဖြစ်ပါသည်။ နှစ်ပတ် လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ် သုံးသပ်ပွဲအစီရင်ခံစာကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက အနှစ် ချုပ်ပြုစုပြင်ဆင်၍ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ် ရေးမှူးထံ အစီရင်ခံပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက် နှာ (၂-၃) မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက် များကို အဓိကထား ဖော်ပြပါမည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ရာတွင် အဓိကအကျဆုံးသော အရေးကြီးသည့်အ ကြောင်းအရာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ၊ ပြုပြင်ဆောင်ရွက်ရမည့် အဆိုပြုအစီအစဉ် နှင့် နိုင်ငံတော် အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်သည့် အကူအညီ စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အဓိကနဦး ကာလတွင် အချိန်ပိုင်း အလိုက် လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာ အကူအညီ များကို မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

၁။ ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေးဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

၁.၁။ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်

ဇယား (၁) ယန်းဟုတ်ရွာ လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်

အသက်အုပ်စု	ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏ %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်အရခွဲခြားထားပုံ
၁ နှစ်အောက်	၁	၂	၃	၀.၆၄%	နို့စို့အရွယ်
၁ နှစ်မှ ၅ နှစ်	၇	၅	၁၂	၂.၅၅%	၅ နှစ်အောက်ကလေးငယ်
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်	၁၀	၆	၁၆	၃.၄၁%	မူလတန်းကျောင်းနေအရွယ်
၉ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်	၂၈	၁၄	၄၂	၈.၉၅%	အလယ်တန်းကျောင်းနေအရွယ်
၁၄ နှစ်မှ ၆၀ နှစ်	၁၈၄	၂၀၁	၃၈၅	၈၂.၀၈%	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်
၆၀ နှစ်နှင့်အထက်	၆	၅	၁၁	၂.၃၄%	သက်ကြီးရွယ်ကြီး
စုစုပေါင်း	၂၃၆	၂၃၃	၄၆၉	၁၀၀%	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ယန်းဟုတ်ရွာသည် ကတောင်ကျေးရွာအုပ်စုတွင်းရှိ ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်ပြီး ကျိုင်းတုံမှ တောင်ဘက် ၇ မိုင်ခန့်အကွာတွင်တည်ရှိပါသည်။ လူဦးရေစုစုပေါင်း ၄၆၉ ဦးနှင့်အိမ်ထောင်စုပေါင်း ၇၅ စုရှိသောကြောင့် တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ၆.၂၅ ဦးနှုန်းနေထိုင်ပါသည်။ စုစုပေါင်းတွင် အမျိုးသားဦးရေက ၃ ဦးသာပိုပြီး အလုပ်လုပ်နိုင်သောအသက်အရွယ်တွင်မူ အမျိုးသမီးဦးရေက ၁၇ ဦး ထိပိုမိုနေပါသည်။ ၉ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်အသက်အပိုင်းအခြားတွင် ကျားက ၁၄ ဦးပိုကာ ၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်တွင် ကျား က ၄ ဦး၊ ၁ နှစ်မှ ၅ နှစ်တွင် ကျား ၂ ဦးအသီးသီးပိုမိုပါသည်။ အသက် ၆၀ နှစ်နှင့်အထက်တွင်လည်း ကျား ၁ ဦးပိုပါသည်။ သို့သော် စုစုပေါင်းတွင် ကျား၊ မကွာခြားမှုများစွာမရှိပါချေ။ အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ်ထောင်စု x x x x ရှိပါသည်။

၁.၂။ လုပ်သားအင်အား

ဇယား(၂) ယန်းဟုတ်ရွာလုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်း	အဓိကအလုပ်အကိုင် (အိမ်ထောင်စု)	%	အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်း (လူဦးရေ)	မှတ်ချက်
၁	စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး) စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ ကိုယ်ပိုင်အလုပ် ဝန်ထမ်း၊ နေ့စား၊ အခစားလုပ်သား ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင်	၄၈	၆၄		
		၁၆	၂၁.၃၃		
၂	မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ ကိုယ်ပိုင်အလုပ်			ငါးမွေး ၂	
				နွားအရောင်းအဝယ် (ယာပိုင်) + ၁	
				(အကူ)	
	ဝန်ထမ်း၊ နေ့စား၊ အခစားလုပ်သား ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင်				
၃	ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း				

စဉ်	လုပ်ငန်း	အဓိကအလုပ် အကိုင်(အိမ် ထောင်စု)	%	အခြားဝင်ငွေ ရလုပ်ငန်း (လူဦးရေ)	မှတ်ချက်
၄	စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ ကိုယ်ပိုင်အလုပ် ဝန်ထမ်း၊ နေရာအခန်းလုပ်သား ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင် သတ္တုတွင်း၊ ကျောက်တူးဖော်ခြင်း နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်ထုတ်ယူသုံးစွဲသောလုပ်ငန်းများ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ ကိုယ်ပိုင်အလုပ် ဝန်ထမ်း၊ နေရာအခန်းလုပ်သား ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင်				
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းများ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ ကိုယ်ပိုင်အလုပ် ဝန်ထမ်း၊ နေရာအခန်းလုပ်သား ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင်	သံပန်းသံတံ ခါး၁	၁၃၃	ဆန်စက်+စပါးအ ရောင်းအဝယ် ၄ ဆန်စက် ၂ သံပန်းသံတံ ခါး၁	
၆	ဝန်ထမ်း၊ နေရာအခန်းလုပ်သား ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင် လျှပ်စစ်သဘာဝဓါတ်ငွေ့နှင့်ရေပေးစနစ် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ ကိုယ်ပိုင်အလုပ် ဝန်ထမ်း၊ နေရာအခန်းလုပ်သား ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင်				
၇	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမားနှင့်ပန်းရံလုပ်ငန်းများ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ ကိုယ်ပိုင်အလုပ် ဝန်ထမ်း၊ နေရာအခန်းလုပ်သား ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင်			ပန်းရံ+ရုပ်စက် ဆွဲ ၁ ပန်းရံ+လက်သ မား ၉	
၈	ယဉ်ကျေးစက်ပြင်နှင့်အိမ်တွင်း စက်ပစ္စည်းကိရိယာများပြုပြင်ခြင်းလုပ်ငန်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ ကိုယ်ပိုင်အလုပ် ဝန်ထမ်း၊ နေရာအခန်းလုပ်သား ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင်			ကားကြိုးပြင်၁ ဝပ်စင်္ကြံ ၁	
၉	ဝန်ထမ်း၊ နေရာအခန်းလုပ်သား ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင် လက်လီလက်ကား (ကုန်ရုံဆိုင်စသည်) ရောင်းဝယ်ရေးအမျိုးမျိုး စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ ကိုယ်ပိုင်အလုပ် ဝန်ထမ်း၊ နေရာအခန်းလုပ်သား ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင်				
၁၀	ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (ဆံသ၊ စက်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာသင်တန်း စသည်) စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ ကိုယ်ပိုင်အလုပ် ဝန်ထမ်း၊ နေရာအခန်းလုပ်သား ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင်				

စဉ်	လုပ်ငန်း	ထမီကအလုပ် အကိုင် (အိမ် ထောင်စု)	%	အခြားဝင်ငွေ ရလုပ်ငန်း (လူဦးရေ)	မှတ်ချက်
၁၁	ဟိုတယ်၊တည်းခိုခန်းနှင့်စားသောက်ဆိုင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ကိုယ်ပိုင်အလုပ် ဝန်ထမ်း၊နေစား၊အခစားလုပ်သား ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင်				
၁၂	ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေး နှင့် ကုန်စည်သိုလှောင်မှုလုပ်ငန်းများ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ကိုယ်ပိုင်အလုပ် ဝန်ထမ်း၊နေစား၊အခစားလုပ်သား ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင်				
၁၃	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (ဘဏ်လုပ်ငန်းနှင့်ငွေတိုးချေးခြင်းအပါအဝင်ဘဏ္ဍာရေးလုပ် ငန်းများ)				
	စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ကိုယ်ပိုင်အလုပ် ဝန်ထမ်း၊နေစား၊အခစားလုပ်သား ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင်				
၁၄	အိမ်ခြံမြေရောင်းဝယ်ငှား နှင့်အလားတူလုပ်ငန်းများ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ကိုယ်ပိုင်အလုပ် ဝန်ထမ်း၊နေစား၊အခစားလုပ်သား ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင်				
၁၅	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ၊ ကာကွယ်ရေး၊လူမှုလုံခြုံရေးစသည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ကိုယ်ပိုင်အလုပ် ဝန်ထမ်း၊နေစား၊အခစားလုပ်သား	အငြိမ်းစား ၁	၁.၃၃		စစ်သား
	ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင်				
၁၆	ပညာရေး စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ကိုယ်ပိုင်အလုပ် ဝန်ထမ်း၊နေစား၊အခစားလုပ်သား ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင်				
၁၇	ကျန်းမာရေး စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ကိုယ်ပိုင်အလုပ် ဝန်ထမ်း၊နေစား၊အခစားလုပ်သား ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင်				
၁၉	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ကိုယ်ပိုင်အလုပ် ဝန်ထမ်း၊နေစား၊အခစားလုပ်သား ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင်				
၁၉	အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သားများ နှင့် အမျိုးအမည်ခွဲခြား မရနိုင်သော ထုတ်လုပ်မှု လုပ်ငန်း များ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ကိုယ်ပိုင်အလုပ် ဝန်ထမ်း၊နေစား၊အခစားလုပ်သား	ကျပ်မီး ၉	၁၂	ရွှေပြောင်း ၁	
	ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင်				
၂၀	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ				

စဉ်	လုပ်ငန်း	အဓိကအလုပ် အကိုင်(အိမ် ထောင်စု)	%	အခြားဝင်ငွေ ရလုပ်ငန်း (လူဦးရေ)	မှတ်ချက်
	စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ ကိုယ်ပိုင်အလုပ် ဝန်ထမ်း၊ နေ့စား၊ အခစားလုပ်သား ကျည်လုပ်ကိုင်သူမိသားစုပင်				
	စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင် လုပ်ကိုင်နေသူအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း	၇၅			

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ယန်းဟုတ်ရွာ၏ အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကြောင်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီး တောင် သူယာပိုင်အိမ်ထောင်စုမှာ ၆၄% ထိရှိပြီး ၂၁.၃၃%မှာ တောင်သူအငှားများဖြစ်ကြသဖြင့် တစ်ရွာလုံးအ နေဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတွင် တစ်ရွာလုံးစုစုပေါင်း၏ ၈၅% ကျော် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွဲပမ်းမှာ ၁၂% ဖြစ် သောကြောင့် ကျန်လုပ်ငန်းစုကိုယ်စားပြုရာနှုန်းမှာ ၃% သာဖြစ်ကာ ယင်းအစုတွင် သံပန်းသံတံခါးလုပ် ငန်းတစ်ခုတည်းကိုသာ လုပ်ကိုင်သူအိမ်ထောင်စု ၁ စုနှင့် အငြိမ်းစား(စစ်သား) ၁ စုသာရှိပါသည်။ သို့သော် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်း အခွင့်အရေး မှာမူ ကတောင်ရွာကြီးနှင့်လမ်းမတစ်ခုခြားပြီးကပ် လျက်ရှိနေပြီး ကတောင်ရွာဈေးမှာ ပါတ် ပါတ်လည်ရွာများအတွင်းတွင် အကြီးဆုံးဈေးဖြစ်ကာ သံပန်းသံ တံခါးလုပ်ငန်းများအတွက် အလားအလာကောင်းသကဲ့သို့ ဆန်စက်လုပ်ငန်းနှင့် စပါးအရောင်းအဝယ် လုပ်ငန်းတို့မှာလည်း ကတောင်ဈေးကိုအမှီပြုကာ ယန်းဟုတ်ရွာအတွက် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းအခွင့် အလမ်းများ လက်လှမ်းမီရရှိနိုင်ပါသည်။ ထူးခြားချက်မှာ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများဖြစ်ပါသည်။ အမှန်စာရင်းမရ သော်လည်း အိမ်တိုင်းလိုလို ထိုင်းနိုင်ငံနှင့်တာချီလိတ်မြို့နယ်စပ်များတွင် ရာသီအလိုက်ရွှေ့ ပြောင်းကိုင်လေ့ရှိကြသည်ဟု ဆွေးနွေးကြပါသည်။ သို့သော် ရာသီအလိုက်နှင့်လုပ်အားလိုအပ်မှု အပေါ်မူတည်ပြီး သွားရောက်ကြသောကြောင့် စာရင်းကောက်ယူရန်အခက်အခဲဖြစ်ပါသည်။

၃။ စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

၁.၃.၁။ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေဧရိယာ (မြေအသုံးချမှု)

ဇယား(၃) ယန်းဟုတ်ရွာ စိုက်ပျိုးမြေဧရိယာ နှင့် စိုက်ပျိုးရေးရရှိမှုအခြေအနေ

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာအရည်အသွေး (ကောင်း၊ သင့်၊ သွပ်)	ထည်ရေ ရရှိမှု	ရေအရင်းအမြစ်(ရရှိသည့်နေရာ/ရေပေးနိုင်သည့် ဧက)
လယ်မြေ	၂၀၀	သင့်	မရှိ	ဖိုက်တွံနှင့်ဖိုက်စံချောင်းများမှ ဧကအားလုံးရရှိပြီး မိုးတွင်းသာလုံနေ့တွင် တစ် ဝက်သာစိုက်ပျိုးနိုင်
ယာမြေ	၁၂	သင့်	မရှိ	မိုးကောင်းသောက်
အခြား စုစုပေါင်း	၂၁၂			

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ လယ်မြေအားလုံးရှိပါး၏ ထွက်နှုန်းမှာအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်မှုရှိကာ ယာပိုင် အိမ်ထောင်စုဖြင့်အမျိုးမျိုးပါက တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ၄.၄၂ ဧကနှုန်းစီပိုင်ဆိုင် ထားခြင်းကြောင့် သာမန်အားဖြင့်ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးကိုအခြေခံသည် စီးပွားရေးများအခြေအနေ ကောင်းမွန်သည်ဟုဆို နိုင်ပါသည်။ ကျန် ၂၁ % ကျော်မှာလည်း လယ်ယာကဏ္ဍတွင် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကြသူများဖြစ်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးအနေဖြင့် ပိုင်တွဲနှင့်ဖိုက်စံချောင်းများမှ လက်ရှိအချိန်ထိ ပိုးရာသီတွင် ရေလုံလောက်စွာရရှိ ပြီး နွေကာလတစ်ဝက်အထိ စိုက်ပျိုးနိုင်သောကြောင့် ၂ ရာသီစိုက်ပျိုးသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

၁.၃.၂။ ဓါတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ဇယား(၄) ယန်းဟုတ်ရွာ ဓါတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ၊သင့်၊နည်း၊မရှိ)	လက်လှမ်းမှီနိုင်မှု (လွယ်၊ခက်၊လက်လမ်းမမှီ)
ကာဗွန် (ဓါတ်ငွေ့/ရေနံ)	မရှိ	
ဓါတ်သတ္တု(ကျောက်မျက်၊သတ္တု၊ ကျောက်မီးသွေး၊ သဲ)	သဲနှင့်ကျောက်စရစ်ခဲရရှိနိုင် မှု များ	လွယ်(ဖိုက်တွဲနှင့်ဖိုက်စံချောင်း)
အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်		
တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	ကျွဲ၊နွားများမှလွဲ၍မရှိ	
အပင်မျိုးစိတ်များ	လယ်ကန်သင်းများမှမြက် နှင့် ကောက်ရိုးသာရှိ	လွယ်
(နွားစားဆေးဘက်ဝင်အပင်)		

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်မှုမှလွဲလျှင် ယန်းဟုတ်ရွာပိုင်အနေဖြင့် သဘာဝရင်းမြစ်ပိုင်ဆိုင်မှုနည်းပါးပါသည်။

၁.၄။ ဥစ္စာဓနအဆင့်အတန်း

ဇယား (၅) ယန်းဟုတ်ရွာ ဥစ္စာဓနအဆင့်အတန်း

အကြောင်းအရာ	အဆင့်မြေ သော အိမ် ထောင်စု	သတ်မှတ်စံနှုန်း		
		အလယ်အလတ်ရှိ သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲ သောအိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု (လယ်/ယာ)	၄-၅ ဧက	၂-၃-၃ဧက	၁-၂ဧက	မရှိ
အိမ်အခြေအနေ	နှစ်ထပ်တိုက်၊အုတ် ကြပ်မိုးကြွေပြား ကပ်တမံသလင်း ခင်း၊အုတ်ချောကာ	တစ်ထပ်တိုက်၊ အုတ်ကြပ်မိုး၊အုတ် ချောကာ၊တမံသ လင်းခင်း၊အချို့ ပျဉ်ကာ၊ပျဉ်ခင်း၊ အုတ်ကြပ်မိုး	ပျဉ်ကာ၊ပျဉ် ခင်း၊သွပ်မိုး၊	ထရံကာ၊သွပ်မိုး၊ သက်ကယ်မိုး၊ဝါး ခင်း
ယဉ်၊ကားပိုင်ဆိုင် မှု	ထော်လာဂျီသေး၊သုံး ဘီးဆိုင်ကယ်၊ မှန်လုံမီနီဘတ်စ်၊ ဆိုင်ကယ်၊	ထော်လာဂျီသေး၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ ဆိုင်ကယ်	ထော်လာဂျီ ေးဆိုင်ကယ်	ဆိုင်ကယ်

အကြောင်းအရာ	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	သတ်မှတ်စံနှုန်း		
		အလယ်အလတ်ရှိ သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲ သောအိမ်ထောင်စု
လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်မှု	လက်တွန်းထွန်စက်ကြီး၊ ဆန်ကြိတ်စက် (တင်းငှာ-၅၀ကျ) သေး၊စပါး ရိတ်စက်၊	လက်တွန်းထွန်စက်၊ စပါးရိတ်စက်၊	လက်တွန်းထွန်စက်	ဓား၊ ပေါက်ပြား၊ တံစဉ်
မွေးမြူရေးကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့်မဆိုင်သောပိုင်ဆိုင်မှု ဖိမိခံပစ္စည်း	ပက်၊ကြက် ဆွဲကြိုး၊နားတောင်း၊ လက်စွပ်၊ပုဂ္ဂလိကရေအား လျှပ်စစ်၊ တီဗီကြီး၊စလောင်း ရေခဲသေတ္တာ၊ပန်ကာ၊	ကျွဲ၊နွား၊ပက်၊ ကြက် ဆွဲကြိုး၊နားတောင်း အချို့ရှိ၊ ပုဂ္ဂလိကရေအားလျှပ်စစ်၊ တီဗီကြီး၊စလောင်း၊ ရေခဲသေတ္တာ၊ ပန်ကာ	ပက်၊ကြက် ပုဂ္ဂလိကရေအား လျှပ်စစ်၊ စလောင်း၊တီဗီ	ပက်၊ကြက် ဆိုလာ၊ပုဂ္ဂလိကရေအား လျှပ်စစ်၊ တီဗီ
အဓိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်းနှင့်တစ်နှစ်ပင်ငွေ ခန့်မှန်းအိမ်ထောင်စု	၁၀	၂၅	၂၀	၂၀

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

၁.၅။ ထိခိုက်လွယ်မှု

၁.၅.၁။ ထိခိုက်လွယ်သော လူပုဂ္ဂိုလ်အစု

ဇယား (၆) ယန်းဟုတ်ရွာ ထိခိုက်လွယ်လူပုဂ္ဂိုလ်အစု

အကြောင်းအရာ	ရှင်းလင်းချက်/ဖော်ပြချက်	ကျား	မ	ပေါင်း
သက်ကြီးရွယ်အို(အသက်၆၀နှစ်နှင့်အထက်)	မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိ			
မသန်စွမ်းသည့်ပုဂ္ဂိုလ်	မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိ			
အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲ၍မိသားစုများ			အိမ်ထောင်စုအရေအတွက် ၂/၄ စု(၁ဦးလယ်၁ဧကရှိ)
မုဆိုးဖို/တစ်ခုလပ်	ဆင်းရဲ၍မိသားစုများ			
ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု	အခြားဒေသသို့ကြွမြင့်စွာသွားရောက်နေထိုင်လုပ်ကိုင်ရသူ			

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

၁.၅.၂။ ဝမ်းစာဖူလုံမှု၊ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့်ထိခိုက်လွယ်အခြေအနေ

၁.၅.၂.၁။ ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ယန်းဟုတ်ရွာ ဝမ်းစာဖူလုံမှုအခြေအနေ

ဈေးငွားခြင်းမပြုပဲ ထမင်းပုံမှန်/နပ်မှန်အောင်စားသောက်နိုင်သည့်မိသားစု ၅၃စု			
အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
၃လအောက်	၁၄	၁၈.၆%	ငွေတိုးဈေးသူထံမှငွေယူ
၃လနှင့်၅လအထိ	၈	၁၀%	ငွေတိုးဈေးသူထံမှငွေယူ
၆လမှ၁၂လအထိ	၅၃	၇၁%	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၁၈.၇ % သည် ၃လအောက်ကာလအတွင်း စားနပ်ရိက္ခာဖူ လုံမှုတွင်ရုန်းကန်ရပြီး သာမန်အားဖြင့် ငွေတိုးချေးသူထံမှာသာ ငွေချေးဖြေရှင်းလေ့ရှိပါသည်။ ယန်းဟုတ်ရွာသည် ဂုံရမ်းဘာသာစကားပြော ရှမ်းလူမျိုးများအများစုနေထိုင်ကြပြီး လူမှုစီးပွားအခက်အခဲများကို စုပေါင်းဖြေရှင်းသော အလေ့အထကောင်းရှိကြပါသည်။ သို့သော် ကျေးရွာပြင်ပနှင့်ပူးပေါင်းလုပ် ဆောင်မှုများ အထူးသဖြင့် ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုပေးသော (အစိုးရ)ဌာနများဖြင့် ပေါင်းစပ်ရာတွင် ဘာသာ စကားအခက်အခဲကြောင့် တုံ့နေမှုအနည်းငယ်ရှိပါသည်။ ယင်းကိုဖြေရှင်းရန် ဗမာစကားတတ်ကျွမ်းသူ အနည်းငယ်ကိုသာ အမြဲအားကိုးနေရခြင်းသည် ကျေးရွာ၏ဆုံးဖြတ်ချက်များချမှတ်ရာတွင် အနည်းငယ် လွှမ်းမိုးမှုရှိတတ်သည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ အိမ်ထောင်စု၏ ၇၁%မှာ စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုအတွက် အနည်းဆုံး ၁၂လတာကာလအတွင်း ချေးငှားရန်မလိုအပ်သူများအဖြစ် ယူဆနိုင်သောကြောင့် ယန်းဟုတ်ရွာ စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုအခြေအနေမှာ ကိုယ်တိုင်လုံလောက်သောအခြေအနေတွင်ရှိပြီး အရေးပေါ်အခြေ အနေတွင် ဖြေရှင်းနိုင်မှုအနည်းငယ်မြင့်မားသည်ဟုဆိုနိုင်ပါသည်။

၁.၅.၃ ကျေးရွာလူထုတို့၏ထိခိုက်လွယ်အခြေအနေ
ဇယား ၈။ ။ ယန်းဟုတ်ရွာ ထိခိုက်လွယ်အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	နိမ့်၊လတ်၊မြင့်	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	လတ်	အလွန်ဆင်းရဲအစုများ၊ မိုးစပါး၊ နွေစပါးခိုက်ပျိုးပြီး အလုပ်အကိုင်မပြတ်လတ်/ -၁၉၉၀ခုနှစ်က တရွာလုံး လယ် စပါးပိုးကျခြင်းကြောင့် သစ်ဥသစ်ဖုများသာစား ခဲ့ရပြီး ပြင်ပမှဆန်ကြမ်းဝယ်စားခဲ့ရသည်။
၂	သဘာဝအရင်းအမြစ်ရှားပါးမှု(မြေ၊စိုက်ပျိုးရေးစသည်)	နိမ့်	မြေယာထပ်မံချွဲတွင်မရနိုင် သော်လည်းဧကနှင့်ထွက်နှုန်း အလုပ်အကိုင် မျှတမှုရှိ၊ဖိုက်တွံနှင့် ဖိုက်စံချောင်း များမှ ရေရရှိမှုလုံလောက်
၃	ရေကြီးခြင်း	နိမ့်	၂၀၀၃တွင်လယ်ဧကတစ်ဝက်ကျော်ပျက်စီးအစိုးရက တစ် အိမ် ၃ သောင်း ထောက်ပံ့
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	နိမ့်	မိုးဦးနောက်ကျခြင်းနှင့် မိုးရေရရှိမှုနည်းပါး။
၅	မှန်တိုင်းမိုးသီးကျခြင်း	နိမ့် လတ်	ကြုံတွေ့ရခြင်းမရှိ ဆင်းရဲနွမ်းပါးအိမ်များ၊ ၂၀၁၂ အိမ်တိုင်းခေါင်မိုးပေါက်၊သံဃာများက၂သိန်းခွဲ လှူအစိုးရ က၁သိန်း
၆	ငလျင်	နိမ့်	ကြုံတွေ့ရခြင်းမရှိ
၇	မီးဘေး	နိမ့်	၂၀၀၂တစ်အိမ်မီးလောင်ပူး၊မီးကျိပ်မီးကပ်အိမ်တိုင်းရှိ
၈	ဆားငရဲဝင်မြေ	နိမ့်	ခါတ်မြေဩဇာသုံးစွဲမှု နိမ့်
၉	မြေပြိုခြင်း၊မြေဆီလွှာပျက်ခြင်း	နိမ့်	ပူလကတည်းကသစ် တောနီးစပ်ခြင်းမရှိ
၁၀	သစ်တောပြုန်း တီးခြင်း	နိမ့်	လွန်ခဲ့သောနှစ်၂၀၀၈ ရွာတစ်ဝက်ခန့်ဖြစ်ပွား၊
၁၁	ငှက်ဖျားရောဂါ	လတ်	ကျိုင်းတုံ ဆေးရုံမသွား နိုင်သောကြောင့် သေဆုံးမှုများရှိခဲ့ဖူး
၁၂	တိဘီရောဂါ	နိမ့်	

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	နိမ့်/လတ်/မြင့်	မှတ်ချက်
၁၃	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	လတ်	သေဆုံးသူ၏မိသားစုများ လွန်ခဲ့သော ၁၀နှစ်ခန့်က ဦး ၂၀ခန့်သေဆုံးခဲ့ဖူး။ ယခုမရှိတော့။
၁၄	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းရသူ များ (IDP)	နိမ့်	ရွှေ့ပြောင်းခံရသူမရှိ
၁၅	လူကုန်ကူးခံရခြင်း	နိမ့်	တရားဝင်သာ ယိုးဒယား သို့သွားရောက်လုပ်ကိုင်
၁၆	ဝေးလံသီခေါင်လမ်းပန်းခက်ခဲ	နိမ့်	ကျိုင်းတုံနှင့် ဂျမိုင်သာဝေး ပြီးလမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်

၁၇ အခြား

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသို့ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

၁.၅.၃။ မည်သူတို့သည် ထိခိုက်လွယ်ကြသနည်း

ဇယား (၉) ယန်းဟုတ်ရွာ ထိခိုက်လွယ်သူများအခြေအနေ

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	လတ်-	ပညာရေးတွင်အထက်တန်း အောင်ချက်နိမ့် (ဘာသာစကားခက်ခဲ-ဂိုဏ်းဘာသာစကားသာ အသုံးများ)
၂	အမျိုးသမီးဦးဆောင်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စု	မြင့်-	သူတပါးအပေါ်မှီခိုနေရ-၂ဦး
၃	မြေယာမဲ့ဆင်းရဲသားတောင်သူ	လတ်-	မြေငှားလုပ်နိုင်ပြီးအလုပ်မပြတ် ဆော်လည်း ရပ်တည်နိုင်ရုံသာ ရှိပြီးသားသမီး ပညာရေးမတတ်နိုင်
၄	သဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုးရွားစွာကျ ရောက်နိုင် သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါထူ ပြောသောဒေသ		
၅	မြစ်ကမ်းဘေးနေလူထု		
၆	မတော်တဆဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရာ (prone to accident)	နိမ့်-	ကားလမ်းမပေါ်တွင်ရှိ၍ ယဉ်အန္တရာယ် ထိခိုက်လွယ်မှုရှိ
၇	(IDP) ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ	မရှိ	
၈	မြေနှိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	မရှိ	
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	နိမ့်	ငါးမွေးသူဦးရေဦးသာရှိလယ်ပိုင်
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ကျပန်း		
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ		
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဧရိယာ		
၁၃	နယ်စပ်ဒေသ		
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သားများ		
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	လတ်-	အရေးယူမှုများကြောင့်ရောင်းဝယ်မရှိတော့။ ဆေးစွဲသူများသုံးစွဲမှုအခြေအနေကို မသိရ
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ		
၁၇	ရွှေပြောင်းလုပ်သားများ	မြင့်-	ရောက်ရှိနေရာများတွင် အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင် သောအပြုအမူရှိနိုင်

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နှိပ်/လတ်/ဖြင့်)	မှတ်ချက်
၁၈	လှည့်လည်သွားလာရေးရောင်းသူများ		
၁၉	ကားသမား		
၂၀	အခြား		
ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)			

၂။ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

၂.၁။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ

၂.၁.၁။ ကျေးရွာတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၀) ယန်းဟုတ်ရွာ ရပ်ရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုး အစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန်	ဦးဆောင် ဖွဲ့စည်းသူ များ(၄/ ၅/၆)	စွမ်း ဆောင် နိုင်မှု (၆/ ၇/ ၈)
၁	အုပ်ချုပ်ရေး	၂	၆		၆	ကျေးရွာကိုယ်စား စီမံ ခန့်ခွဲပြီးအုပ်စုအုပ် ချုပ် ရေးမှူးကို တာဝန်ခံရ	၅	၈
၂	ကျောင်းအ ကျိုး တော် ဆောင်	၂	၁		၁	ကတ်တောင်ကျောင်း တွင်ပေါင်းပြီးဖွဲ့ ထား ခြင်းကြောင့် ရွာခံအ နေ ဖြင့်တစ်ဦးသာ ထည့်ထား။ အစည်း အဝေးရှိလျှင် တတ် ရ။လိုအပ်လျှင် ရွာကို ဆက်သွယ်ပေး	၅	၈
၃	လူငယ်အမျိုး သမီး အဖွဲ့	၂		၆၀	၆၀	သာရေးနာရေးလုပ်ကူ၊ ကလေးများကို စာ သင်ကူ၊ဓမ္မစကြာ ရွတ်၊ (ပုံမှန်တွေ့ဆုံမှု မရှိ)	၄	၆
၄	လူငယ်အမျိုး သား အဖွဲ့	၂	၆၀		၆၀	သာရေးနာရေးလုပ်ကူ၊ ကလေးများကိုစာသင်	၄	၆
၅	ဓမ္မစကြာအဖွဲ့	၃		၃၀	၃၀	အခါကြီး၊ရက်ကြီး များ တွင်နံနက်ပိုင်း ဓမ္မစ ကြာ ရွတ်	၄	၆
၆	မိခင်နှင့်က လေး	၂		၄	၄	ဧည့်ခံ	၅	၈
၇	အမျိုးသမီး ရေးရာ	၂		၄	၄	ဧည့်ခံ	၅	၈
၈	ပြည်သူ့စစ်	၂	၅		၅	ပွဲလမ်းသဘင်ရှိလျှင် လုံခြုံရေးတာဝန်ယူ	၅	၇

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ က မ ပေါင်း	လုပ်ငန်းတာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ (၄/၅/၆)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (၆/၇/၈)
၉	ဂေါပကအဖွဲ့	၃	၂	ဘုန်းကြီးကျောင်း၊ ရွာသာသနာရေးကိစ္စများတာဝန်ယူပေး	၄	၆

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

၂.၁.၂။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အပံ့အတွက် ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏အခြေအနေ
ဇယား (၁၁) ယန်းဟုတ်ရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အပံ့အတွက် ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ အခြေအနေ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇/၈)	လုပ်ငန်းတာဝန်နှင့်အစီအစဉ်
၁	ကတ်တောင်ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင်	၃	
၂	ကတ်တောင်မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့	၃	ကတ်တောင်မှာလူကြီးလာလျှင် ယန်းဟုတ်မှသွားပေးရ
၃	ကတ်တောင်ပြည်သူ့စစ်		ပွဲလမ်းလုံခြုံရေးရှိလျှင်တာဝန်ယူ ပေး
၄	ကျိုင်းတုံရုံရမ်းဘုန်းကြီးကျောင်း	၁	ဂေါပကအဖွဲ့နှင့်ချိတ်ဆက်ပြီး လူငယ်များကို ရုံရမ်းဘာသာ ဖြင့်တရားဓမ္မသင်ကြားပေး။
၅	ကတ်တောင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး		အုပ်ချုပ်ရေးကိစ္စများတွင် သူကြီးမှ တစ်ဆင့်ချိတ်ဆက်

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅) မှတ်ချက်။

- (၁) ဘာသာရေးနှင့်ပါတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)
- (၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)
- (၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း
- (၄) ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ-ကုလသမဂ္ဂ၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)
- (၅) ကဏ္ဍအလိုက်ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း (ဥပမာ-UK Aid, GIZ စသည်)
- (၆) ပရဟိတအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)
- (၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ယန်းဟုတ်ရွာ၏ ရပ်ရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများသည် အားကောင်းပြီး ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကို ဝိုင်းဝန်းလုပ်ကိုင်လေ့ရှိပါသည်။ သို့သော် ဘာသာစကားအခက်အခဲကြောင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသော ဌာနများနှင့်အဖွဲ့အစည်းများ ရွာအတွင်းသို့လာရောက်သောအခါ ပူးပေါင်းပါဝင်ရန်ခက်ခဲမှုရှိပါသည်။ ထို့ပြင်ရွာအနေဖြင့် ယခုအခါ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများဖြင့် ချိတ်ဆက်မှုတွင် တွန့်ဆုတ်လေ့ရှိခြင်း ကြောင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပိုမိုပူးပေါင်းချိတ်ဆက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

၂.၃။ စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ

၂.၃.၁။ စိုက်ပျိုးရေးသီးနှံ

၂.၃.၁.၁။ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စု

ဇယား (၁၂) ယန်းဟုတ်ရွာ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	၂.၅ဧကအောက်(၁ဟတ်တာထိ)	၄၆	၆၁.၃၃%	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ဧကမှ၅ဧကထိ(၂ဟတ်တာထိ)	၁၀	၁၃.၃၃%	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၅ဧကမှ၁၂.၅ဧက ကြား (၅ဟတ်တာထိ)	၂	၂.၆၆%	အလယ်အလတ်စားတောင်သူ
၄	၁၂.၅ဧကအထက်(၅ဟတ်တာနှင့်အထက်)			တောင်သူကြီး
	အိမ်ထောင်စုစုပေါင်း	၅၈	၇၇.၃၂%	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ဤစီမံကိန်းဇယား ၃ပါအချက်အလက်များအရ လယ်ယာကဏ္ဍဖြင့် အသက်မွေး ဝမ်းကြောင်းပြုသူများမှာ ၈၅%ကျော်ရှိပြီး ပျမ်းမျှအားဖြင့် တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ၄.၄၂ ဧကနှုန်းပိုင်ဆိုင်သည်ဟု ဆန်းစစ်တွေ့ရှိရပြီး ယခုဇယား၁၂ပါအချက်အလက်များအရ ဆန်းစစ်လျှင်မူ တောင်သူကြီး၁ဦး မျှမရှိခြင်းသည် ယန်းဟုတ်ရွာ၏ ထူးခြားချက်ဖြစ်ပါသည်။ ရင်းမြစ်ဖြန့်ဝေသုံးစွဲမှုထောင့်မှကြည့်လျှင် တောင်သူလယ်ယာပိုင်ဆိုင်သူများ(၆၄%) အကြားပိုင်ဆိုင်မှု မျှတစွာ ပိုင်ဆိုင်သည်ဟုဆိုနိုင်ပါသည်။

၂.၃.၁.၂။ အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှရေသွင်းနိုင်သည့် ဧရိယာ

ဇယား (၁၃) ယန်းဟုတ်ရွာ အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှရေသွင်းနိုင်သည့် ဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု(တစ်နှစ်ပါတလုံး/ရာသီအလိုက်)
၁	ဆည်		
၂	ရေလွှဲဆည်		
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း		
၄	ဆည်မြောင်း		
၅	အဝီစိတွင်း		
၆	လက်ငင်ရေတွင်း		
၇	စိမ့်စမ်းရေ	တောင်ကျချောင်း ရေ- ၂၀၀ ရေလွှဲသုံး/ ပုဂ္ဂလိ က	မိုးတွင်းတွင်ရရှိမှုများ၊ နွေရာသီတွင် ဧက ၁၀၀ သာရှိ

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

၂.၃.၁.၃။ အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း
ဇယား (၁၄) ယန်းဟုတ်ရွာ အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	ဧက	ယူနစ်	သီးနှံထွက်နှုန်း		စိုက်ပျိုးကာလ	သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် (နိမ့်၊လတ်၊မြင့်)	အမြတ်ရရှိ နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊မြင့်)	မှတ်ချက်
			အနည်းဆုံး	အများဆုံး				
ပိုးစပါး	၂၀၀	ကီလို	၁၆၀၀	၂၀၀၀	၁၈၀၀	ဇွန်မှစိုက်ဝင်ဘာ	မြင့်၊ လတ်	၁၁၁၀၀ (ကီလို ၄၀)ကို ၁၀၀၀၀
နွေစပါး	၁၀၀	ကီလို	၁၆၀၀	၂၀၀၀	၁၈၀၀	ဖေဖော်ဝါရီမှဇွန်	မြင့်၊ လတ်	ချေးတူ

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

၂.၃.၁.၄။ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ
(လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်သော အိမ်ထောင်စုများ)

ဇယား (၁၅) ယန်းဟုတ်ရွာ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများအခြေအနေ

စက်အမျိုးအစား	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ရွာပိုင် မှတ်ချက်/အခြေအနေ
ထွန်စက်	၁၀	ကောင်း
ချွေလှေစက်	၁၁	ကောင်း
လက်တွန်းထွန်စက်	၂၅	ကောင်း
ရေစုပ်စက်	၁	ကောင်း
မြက်ဖြတ်စက်	၁	ကောင်း
ကောက်စိုက်စက်	၁	ကောင်း
စပါးရိတ်စက်	၃	ကောင်း

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

၂.၃.၅.၁။ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေနိုင်သည့်အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၆) ယန်းဟုတ်ရွာ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေနိုင်သည့်အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရင်းလင်းချက်
မြေ(စိုက်ပျိုးရေးရရှိနိုင်မှု၊မြေဆီမြေဩဇာ)	ရှိ	ခါတ်မြေဩဇာသုံးစွဲမှုများ၊မြေထပ်မံချဲ့ထွင်မရ
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ	ချောင်း ၂ ချောင်းရှိ
သဘာဝမြေဆွေး၊ဩဇာနစ်	မရှိ	ကျွဲ၊နွားနည်းပါးလွန်း၍ လိုသလောက်မရနိုင်
ဩဇာနစ်ပိုးသတ်ဆေး	မရှိ	ဈေးကွက်မရှိ၊မသုံးစွဲ
ချေးငွေရရှိမှု	ရှိ	ပုံစံ(၇)ဖြင့်စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေရရှိနိုင်
သွင်းအားစုချေးကွက်	မရှိ	ကတ်တောင်ရွာနှင့်ကျိုင်းတုံရွာမှဝယ်ယူလျက် ရှိ
ဝန်ဆောင်မှုချေးကွက်	မရှိ	စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှတစ်ကြိမ်သာလာဖူး
ထုတ်လုပ်မှုချေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှုအခြား	ရှိ	စပါးပွဲစား၊ဟင်းသီးဟင်းရွက်ကတ်တောင်ချေး

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ယန်းဟုတ်ရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍအလားအလာကောင်းများကို ဆန်းစစ်ကြည့် လျှင် သီးနှံထွက်နှုန်းကောင်းမွန်ခြင်းဖြစ်ကာ ကပ်လျက်ရှိသော ကတ်တောင်ဈေးကို တိုက်ရိုက်လက် လှမ်းမီခြင်းဖြစ်ပါသည်။ စပါးအတွက်မူ ကျေးရွာအတွင်း တိုက်ရိုက်လာရောက်ဝယ်ယူကာသွင်းအားစု များအတွက် ငွေကြိုယူနိုင်ခြင်းစသည့်အားသာချက်များကြောင့် ဈေးကွက်သို့ ပမဏများပြားစွာတိုက်ရိုက်ရောင်းဝယ်မှုနည်းပါးပါသည်။ ဟင်းသီးဟင်းရွက် စိုက်ပျိုးမှု(ဆောင်းရာသီနှင့်သီးညှပ်) များပြီ ကတ်တောင်ရွာတွင်သာ ရောင်းချကြပါသည်။

၂.၃.၁.၆။ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၇) ယန်းဟုတ်ရွာ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေယာအသုံးချနိုင်မှု	မရှိ	လက်ရှိဧက ၂၀၀ကျော်ရှိ၊ထပ်မံတိုးချဲ့မရ
ငွေကြေးအရင်းအနှီးလက်လှမ်းမီမှု	ရှိ	ပုံစံ(၇)ရှိပြီးစိုက်ဘက်မရ
သွင်းအားစုတတ်နိုင်မှု	ရှိ	ခါတ်မြေဩဇာအချိန်မီထည့်ရန် ရံဖန်ရံခါ ငွေမတတ်နိုင်။
ကျွမ်းကျင်လုပ်သားရှားပါးမှု	မရှိ	
ဆည်မြောင်းရေရရှိမှု	ရှိ	ချောင်း ၂ ချောင်း၏ အောက်တွင်ရှိသောကြောင့် လယ်ထဲ ရေသွင်းနောက်ကျ။ ရေသွင်းမြောင်း ကောလာ။ မြောင်းမ ဆည်ရဲ။ အထက်ရွာများနှင့် ပြဿနာတက်ပြီး ထောင်ကျဖူး
မိုးရေမလုံလောက်မှု	မရှိ	
စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ	ရှိ	ငွေကြေးအခက်အခဲကြောင့်ရံဖန်ရံခါနောက်ကျ
အချိန်မီအသုံးပြုနိုင်မှု		
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါ	မရှိ	ဆစ်ပိုးအနည်းငယ်ကျ
နည်းပညာအကူအညီများ	ရှိ	စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှတစ်ကြိမ်သာ လာဖူး
အစိုးရမူဝါဒနှင့်အစီအစဉ်	ရှိ	မူဝါဒနှင့်အစီအစဉ်များတွင်ပါဝင်မှုနည်းပါး။
အခြား		

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ အဓိကအတားအဆီးအဖြစ်ဖော်ထုတ်ကြသည်မှာ ချောင်းများ၏ အောက်တွင်ရှိခြင်းကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးသွင်းနောက်ကျခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မြောင်းဆည်ခြင်းကြောင့် ခါးသီးသည့်အတွေ အကြိုရရှိထားခြင်းသည် ကျေးရွာကို အခြားရွာများဖြင့် ညှိနှိုင်းမှုမလုပ်ဆောင်ရဲခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ယင်း သည် ကျေးရွာ၏စီမံအုပ်ချုပ်မှုအပိုင်းဖြင့်လည်းချိတ်ဆက်မှုရှိနေပါသည်။ စီမံအုပ်ချုပ်မှုပိုင်းဆိုင်ရာ ပိုမို ချိတ်ဆက်နိုင်ပါက ကျေးရွာ၏ဝန်ဆောင်မှုများလက်လှမ်းမီရယူခြင်း ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်ဖြစ်သည်။

၂.၃.၂။ မွေးမြူရေးနှင့်ရေလုပ်ငန်း

၂.၃.၂.၁။ မွေးမြူရေးပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း (အိမ်ထောင်စု)

ဇယား (၁၈) ယန်းဟုတ်ရွာ မွေးမြူရေးပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း (အိမ်ထောင်စု)

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း အိမ်ထောင်စု မှတ်ချက်/အခြေအနေ		
မွေးမြူရေး		
နွား	၁၇	၂၈ ကောင်-ကောင်း
နို့စားနွား		
ကျွဲ	၃	၄ ကောင်-ကောင်း
မြည်း		
လား		
ဆိတ်		
သိုး		
ဝက်	၄၅	၁၂၀ ကောင်-ကောင်း
ကြက်	၅၁	၄၆၂ ကောင်-ကောင်း
ဘဲ	၇	၂၅ ကောင်-ကောင်း
အခြား		
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်	၁	ကောင်း
ပုခွန်ကန်		
ရေချိုငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		
ကမ်းလွန်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		
ဂဏန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း		

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

၂.၃.၂.၂။ မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေနိုင်သည့်အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၉) ယန်းဟုတ်ရွာမွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေနိုင်သည့်အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
စားကျက်ခြေ	မရှိ
ရေရရှိမှု	ရေလုံလောက်၊ကောင်ရေနည်း
တိရစ္ဆာန်မျိုး	ဒေသမျိုးဝယ်/ရောင်းချေးကွက်ရှိ
ချေးငွေ	ချေးပေးမည့်သူမရှိ
သွင်းအားစုချေးကွက်	ဖွံ့ဖြိုးနိုင်-ချေးကြီး
ဝန်ဆောင်မှုချေးကွက်	ကတ်တောင်တွင်တိ/ကုတစ်ဦးသာရှိ၊
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ကတ်တောင်၌တွင် ဝက်ရောင်းရနိုင်
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်းမြေနေရာရှိမှု	မရှိ
အခြား(၁)	
အခြား(၂)	
အခြား(၃)	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

၂-၃-၂-၃။ မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	
ဇယား (၂၀) ယန်းဟုတ်ရွာ မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	
ပြဿနာ/အခက်အခဲနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ချေးငွေလက်လှမ်းမီမှု	မရှိ၊ချေးငွေမရနိုင်
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	ကြက်နာကျ၊ဝက်ဝမ်းလျှော၊ ဝက်လေဖြတ်၊ တိ/ကုဆရာခေါ်မရ
သွင်းအားစုဈေးကွက်	ဖွံ့ဖြိုးမှုကွဲကြမ်းရနိုင်သော်လည်းဈေး ကြီး
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	တိ/ကု သင်တန်းဆင်းတစ်ဦးသာရှိ
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှုဈေးကွက်	
မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဆိုင်ရာဗဟုသုတ	ဗဟုသုတနည်းပါး။
စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးအတွက်လုပ်ငန်းလိုင်စင်လက်လှမ်းမီမှု	လက်လှမ်းမီမှုမရှိ။
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါးဖမ်းခွင့်လက်လှမ်းမီမှု	
ငါးဖမ်းခွင့်ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားမှု	
အရင်းအနှီးလက်လှမ်းမီမှု	ချေးငွေမရနိုင် (တတ်နိုင်သူကလုပ်နေ)
အခြား	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။အဓိကစိန်ခေါ်ချက်များအနေဖြင့် တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူအလှမ်းဝေးခြင်းနှင့် စားကျက်မြေရှားပါးခြင်းကြောင့် မွေးမြူလိုသူနည်းပါးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အားသာချက်အနေဖြင့် ကတ်တောင်ဈေးခိုင်ရှိခြင်းကြောင့် ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

၂-၃-၃။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ
 ၂-၃-၃-၁။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများ
 ဇယား (၂၁) ယန်းဟုတ်ရွာ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများ

စဉ်	လုပ်ငန်းရပ်	လုပ်ငန်း ပိုင်ရှင် ဦးရေ	လုပ် သား ဦးရေ	ကူညီလုပ် ကိုင်သူမိ သားစုဝင် ဦးရေ	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊လတ်၊မြင့်)
၁	သတ္တုတွင်း၊ကျောက်တူးဖော်ခြင်း နှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ်ထုတ်ယူ သုံးစွဲသောလုပ်ငန်းများ				
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းများ	၈			ဆန်စက်+၈ ပါးအရောင်း အဝယ် ၄၊ဆန်စက် ၂ သံပန်းသံတံ ခါး ၂ (မြင့်)
၃	လျှပ်စစ်၊သဘာဝဓါတ်ငွေ့နှင့် ရေပေးဝေရေး				
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမားနှင့်	၁၀			ပန်းရံ၊လက်သ မား(၉)

စဉ်	လုပ်ငန်းရပ်	လုပ်ငန်း ပိုင်ရှင် ဦးရေ	လုပ် သား ဦးရေ	ကူညီလုပ် ကိုင်သူမိ သားစုဝင် ဦးရေ	ရပ်တည်နိုင်မှု (နှိမ့်၊လတ်၊မြင့်)
၅	ပန်းရံလုပ်ငန်း ယဉ်ကားနှင့်အိမ်တွင်းစက်ပစ္စည်း ကိရိယာများပြုပြင်ခြင်းလုပ်ငန်း	၂			ရှမ်း ခေါက်ဆွဲ- မြင့် ကားကြီးပြင်ခဲ -မြင့် ပပ်ခရော့ပုံ ခဲ- လတ်
၆	ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (ဆံသ၊ စက်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊သင်တန်း စသည်)				
၇	လက်လီလက်ကား (ကုန်စုံဆိုင် စသည်) ရောင်းဝယ်ရေးအမျိုးမျိုး				
၈	ဟိုတယ်၊တည်းခိုခန်းနှင့်စား သောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း	၁			ရှမ်းခေါက်ဆွဲဆိုင်(ပန်းရံ အမိကတွဲ) လတ်
၉	ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေးနှင့်ကုန်သို လှောင်ခြင်း				
၁၀	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (ဘဏ်လုပ်ငန်းနှင့်ငွေတိုးချေးခြင်း အပါအဝင်ဘဏ္ဍာရေးလုပ်ငန်း)				
၁၁	အိမ်ခြံမြေရောင်းဝယ်ငှားနှင့်အ လားတူလုပ်ငန်းများ				
၁၂	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ၊ ကာကွယ်ရေး၊လူမှုလုံခြုံရေး-		၁		လတ်-စစ်သားအငြိမ်းစား
၁၃	ပညာရေး				
၁၄	ကျန်းမာရေး				
၁၅	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ				
၁၆	အိမ်များတွင်အငှားလိုက်လုပ် သားများနှင့် အမျိုးအမည်ခွဲခြား မရနိုင်သောထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်း			၉	ကျပ်မီးလုပ် သား-နှိမ့်
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ စုစုပေါင်း	၂၁	၁၀		ရွှေပြောင်းလုပ်သား ၁ ဦး
	စွန့်ဦးလုပ်ငန်းရှင်စုစုပေါင်း	၂၁			သာဖော်ထုတ်ပြီး ယိုးဒ
	ကျွမ်းကျင်လုပ်သားစုစုပေါင်း	၁			ယားသို့တရားဝင်သွား
	ကျပ်မီးလုပ်သားစုစုပေါင်း	၉			ရောက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ အတိအကျမသိရ။

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိ
သော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ရှမ်းခေါက်ဆွဲဆိုင်နှင့်ပန်းရံတွဲဖက်လုပ်ကိုင်သော မိသားစုစုရှိပြီး လုပ်ငန်းရှင်
ရေတွက်မှုတွင်မူ ရှမ်းခေါက်ဆွဲဆိုင် လုပ်ငန်းခွဲလုပ်ကိုင်ခြင်းကြောင့် စုစုပေါင်းတွင် လုပ်ငန်းရှင် ၂၁ ဦးရှိပါ
သည်။ အိမ်ထောင် စုအနေဖြင့်မူ ၂၀ အိမ်ထောင်စုသာရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။

၂-၃-၃.၁။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော လုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၂) ယန်းဟုတ်ရွာ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော လုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

အခွင့်အလမ်းများ	ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
လုပ်သားအင်အားရှိ	ငွေကြေးအရင်းအနှီးမရှိ
ကျိုင်းတုံတွင်သင်တန်းတက်၍ရနိုင်	ရုံးရမ်းစကားကိုအဓိကပြောသောကြောင့်ဘာသာစကားခက်
ကတ်တောင်ဈေးရှိ	ပညာရေးအားနည်း။

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

၂-၃-၄။ ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၃) ယန်းဟုတ်ရွာ ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	ကတ်တောင်ဈေး၊ ၄၈လုံခန့်သာဝေး	ကျိုင်းတုံ- ၇မိုင်ဝေး
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းနှင့်၎င်း၏အထောက်အပံ့များ	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ဆိုင်ကယ်	ကျိုင်းတုံ-မိုင်းယန်းကားလမ်းပြေးကားများ၊သုံးဘီး ဆိုင်ကယ်၊ဆိုင်ကယ်။
ကုန်စည် အမျိုးအစားနှင့်ဝန်ဆောင်မှု	အသား၊ငါး၊ဟင်းချက်စရာ၊အဝတ်အထည်၊ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်း၊ ဆေးဝါး၊ စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာ၊ စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ။	စိုက်ပျိုးရေးဆေး၊သွင်း အားစုများ၊ ဆောက်လုပ်ရေး ပစ္စည်း၊ သား၊ ငါးတိရစ္ဆာန်၊လျှပ်စစ်ပစ္စည်း၊ မိုဘိုင်းဖုန်းနှင့်အိလက် ထရောနစ်ပစ္စည်း၊ ဆေးဝါး၊ လူသုံးကုန်နှင့်အဝတ်အထည်၊ ယမကာ
ဈေးအခြေခံအဆောက်အအုံနှင့်ဝန်ဆောင်မှု	၄ခန်းတွဲဆိုင်ခန်း ၆တန်း ၂၀x၁၀ပေစီရှိ။ မျက်နှာစာခန်း ၆x၆- ၈ခန်းတွဲ ၄တန်း၊သွပ်မိုး၊တမံသလင်းခင်း၊ အုတ်တိုင်၊ မနက် ၄-၉ဈေးခင်း၊ ဥပုသ်နေ့တိုင်းပိတ်အခန်း ၆၈ခန်း	ဆိုင်ခန်း ၅၆၉ခန်း၊ ၂.၅၄၃၈ကတမံသလင်းခန်း၊ အုတ်ကာ၊သွပ်မိုး၊ ပျံကျဈေးရုံ ၃ရုံ၊ ဈေးခေါင်း(၄)- က ၁ ဦးဆိုင်ခန်းခွန်ကောက်-မ ၅ ဦးညစောင့်- က ၃ ဦးလျှပ်စစ်မီးနှင့်ရေတိုင်ပေးထား ဆိုင်ကယ် ရပ်နားရန်နေရာရှိ

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

၂.၃.၅။ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၄) ယန်းဟုတ်ရွာ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရှိအခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ် ပုဂ္ဂလိကဘဏ် ပုဂ္ဂလိကအသေးစား ချေးငွေ ဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ အဖွဲ့လိုက်ငွေရငွေ ချေးအစီအစဉ် ငွေချေးပေးသူ	အထွေထွေကူညီ	အနည်းဆုံး ၆ လ	၃/၄ ကျပ်	ရွှေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှု ပစ္စည်းများ	သိကျွမ်းသူ သာချေး
အပေါင်ဆိုင် မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ	အထွေထွေ	သတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိ	မရှိ	မလို	ပမာဏလို သ လောက် မရနိုင်

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

၂.၃.၆။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချခြင်းအပါအဝင် ပါတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များစီမံခန့်ခွဲမှု

၂.၃.၆.၁။ သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အထ နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၅) သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အထ နှင့်အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီသြဇာကြွယ်ဝမှု အပင်မျိုးစိတ်များ ဖျက်ပီးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု ရေအရင်းအမြစ် ငါးမျိုးကွဲများ အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှု	ရှိ ရှိ ရှိ ရှိ	ခါတ်မြေသြဇာ၊ လီးသတ်ဆေးများသုံး ခရုကျ၊ ဖြေရှင်းနိုင်မှုမရှိသေး ချောင်းဖျား၊ ချောင်းအောက်ပြဿနာ ဘဏ္ဍာရီရောဂါတိုက်ဖမ်း

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးစီမံခန့်ခွဲမှုအလေ့အထနည်းပါးပြီး ကျေးရွာ သဘာဝ ဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီမရှိပါ။

ဇယား (၂၆) သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အထ နှင့် အခက်အခဲများ

အမျိုးအစား	အန္တရာယ် ဖြစ်နိုင်ခြေ(နည်း/လတ်/များ)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်	လက်ရှိဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေး အလေ့အထများ
ရေလွှမ်းမိုးခြင်း	လတ်	၂၀၁၃ခုနှစ်တွင် လယ်ဧကတစ်ဝက်ကျော် ရေလွှမ်းမဲခဲ့ရပူး။	ပုံစံ(၇)ရှိသောလယ်သမားများကိုအစိုးရက တစ်အိမ် ၃သောင်းထောက်ပံ့ပေးခဲ့။ အခြားစီမံခန့်ခွဲမှုမရှိသေးချေ။
မီးဘေး မုန်တိုင်း ငလျင်	နည်း နည်း နည်း	ကြုံတွေ့ရဘူးခြင်းမရှိသေး	
မိုးခေါင်ခြင်း အအေးလှိုင်း ပဋိပက္ခ	လတ် နည်း နည်း		ဖြေရှင်းနည်းမရှိ။
		လွန်ခဲ့သောနှစ်၄၀က ခါးပြအတိုက်ခံခဲ့ရပြီး လူ၅ဦးအသတ်ခံခဲ့ရ။ ချောင်းအောက်ရေသွင်း နောက်ကျမှုပြဿနာရှိပြီး ရွာချင်းပဋိပက္ခ	ပြည်သူ့စစ်ကိုင်း ကတ်တောင် ရဲစခန်းနှင့် ချိတ်ဆက်မှုရှိသည်။
တိရစ္ဆာန်ရောဂါ ဖြစ်ပွားမှု လူရောဂါဖြစ်ပွားမှု	များ လတ်	လွန်ခဲ့သောနှစ်၂၀ ငှက်များရောဂါတစ်ရွာလုံး ဖြစ်ပွားဖူး၊လွန်ခဲ့သော ၁၀နှစ် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောတရွာ လုံးဖြစ်။ ၂၀၁၃ခုမှစကာ ဆီးချိုရောဂါအဖြစ်များ	ကတ်တောင်ဆေးခန်းသို့သွားလေ့ရှိ။

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ယန်းဟုတ်ရွာတွင် လယ်ယာမြေမှာအကန့်အသတ်ဖြစ်နေပြီး နောက်တိုးမိသားစုများရှိခဲ့ပါက လယ်ယာမြေအနေဖြင့်မူ မျှဝေစီမံနိုင်ရန်အခက်အခဲရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးမှာလည်းချောင်း အောက်အရပ်တွင်ရှိသဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးသွင်းရာတွင် အချိန်နောက်ကျမှုအခက်အခဲရှိကာချောင်းအထက်ရွာများဖြင့် ညှိနှိုင်းရခက်ခဲနေသည့်အနေအထားတွင်ရှိပါသည်။ နှစ်စဉ်ကြုံတွေ့နေရသောယင်းပြဿနာ ကို ထိရောက်စွာဖြေရှင်းနိုင်ခြင်းမရှိသေးပါ။

၂.၄။ ပညာရေး

၂.၄.၁။ ပညာရေးနှင့်စာတတ်မြောက်မှု

၂.၄.၁.၁။ စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၂၇) ယန်းဟုတ်ရွာ စာတတ်မြောက်မှုအခြေအနေ

ပညာရေး	ကျား	မ	ပေါင်း	၅နှစ်အထက်ကျောင်းနေလူဦးရေ၏ %
လုံးဝကျောင်းမနေသူများ	၈၈	၁၃၃	၂၂၁	၄၈.၆၇
ဘာသာရေးအခြေပြုကျောင်းများ	၉၀	၇	၉၇	၂၁.၄
မူလတန်းပညာရေးမပြီးဆုံးသူများ	-	-	-	-
မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၂၈	၄၁	၆၉	၁၅.၁၉
အလယ်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၁၀	၂၈	၃၈	၈.၃၇
အထက်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၁	၁၇	၁၈	၃.၉၆
တက္ကသိုလ်ပညာပြီးဆုံးသူများ	၁	-	၁	၀.၂၂
၉နှစ်အထက်လူဦးရေပေါင်း	၂၁၈	၂၂၆	၄၄၄	၉၇.၇၉

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

မှတ်ချက်။ ။မူလတန်းပညာမပြီးဆုံးသူများအချက်အလက်ကောက်ခံခဲ့ခြင်းမရှိပါ။ အလားတူပညာရေးပြီးဆုံးမှု အချက်အလက်များမှာလည်း ရွာသူ၊ရွာသားများ၏ ပြောဆိုချက်ကိုသာ မူတည်ပြီးကောက်ခံ ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကာ၎င်းတို့၏ပညာရေးပြီးမြောက်မှုအခြေအနေကို ပညာရေးဌာနအချက်အလက်များဖြင့် ညှိနှိုင်းခြင်းမပြုလုပ်နိုင်ခဲ့ပါ။

၂.၄.၁.၂။ ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၂၈) ယန်းဟုတ်ရွာ ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ်လူဦးရေ၏ %
မူလတန်း(၅-၉)နှစ်	၂၅	၁၇	၄၂	
အလယ်တန်း(၁၀-၁၄)နှစ်	၄	၉	၁၃	
အထက်တန်း(၁၅-၁၆)နှစ်	၁	၃	၄	
တက္ကသိုလ်တက်နေသူ				
စုစုပေါင်း	၃၀	၂၉	၅၉	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

၂.၄.၁.၃။ စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့်လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၂၉) ယန်းဟုတ်ရွာ စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့်လက်လှမ်းမီမှု

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း	အထက်တန်းကျောင်း
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	ရွာတွင်း	ကတ်တောင်ရွာ၊ ၄ မာလုံ
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု		ခြေလျှင်၊ဆိုင်ကယ်၊စက်ဘီး
စာသင်ကျောင်းဆောင်အရွယ်အစား		၂ ထပ်ဆောင် ၂ဆောင် ၁၂၀×၃၀×၂၁ နှင့် ၁၄၀×၃၀×၂၁၊
(အလျား×အနံ×အမြင့်)		၁ ထပ်ဆောင် ၁ ဆောင် ၈၀×၂၀×၁၂
အမိုး၊နံရံ၊အခင်းအရည်အသွေး		တမံသလင်းစင်း၊အုတ်ကာ၊သွပ်မိုး
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂလုံလောက်မှုရှိမရှိ	လုံလောက်	မလုံလောက်(စာသင်ခုံ ၃၀ခန့်လွန်)
ကျောင်းဆရာ/ဆရာမဦးရေ	ကျား မ ပေါင်း	ကျား မ ပေါင်း
	၂ ၁၆ ၁၈	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၈-၂၀ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

၂.၄.၁.၄။ ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ
ဇယား (၃၀) ယန်းဟုတ်ရွာ ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မဦးရေ	မရှိ
ဆရာ-တပည့်အချိုး	၁:၃၀
မူလတန်းပညာကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်	မရှိ
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	လုံလောက်
ဆင်းရဲမိသားစုများအတွက်ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	မရှိ
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	လှုပ်ရှားမှုမရှိ

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ယန်းဟုတ်ရွာသည် ကျိုင်းတုံ-မိုင်းယန်းလမ်းမဘေး ကတ်တောင်ရွာနှင့် ကတ်လျက်ရှိပြီး ကတ်တောင်ရွာအထက်တန်းကျောင်းတွင် အခြေခံပညာကို လက်လှမ်းမီရယူနိုင်သည့်အ နေအထားကောင်းတွင်ရှိပါသည်။ ထို့အတူ ကျောင်းကော်မတီတွင်လည်း ရွာကိုယ်စားပြုတစ်ဦးပါရှိပြီး အစည်းအဝေးတက်ခြင်းနှင့်ရွာကို ဆက်သွယ်ပေးရပါသည်။ သို့သော် ကျေးရွာ၏အဓိကဘာသာစကားမှာ ဂုံရှမ်းဘာသာစကားဖြစ်ပြီး စာသင်ခန်း အတွင်း ဗမာစကားဖြင့်သာ သင်ကြားရခြင်းက ကလေးများအတွက် အခက်အခဲဖြစ်စေပါသည်။ ပညာတတ် မြောက်မှုတွင်လည်း အနည်းငယ်တုံ့နေသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

၂.၅။ ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

၂.၅.၁။ အဖြစ်များသောရောဂါ

ဇယား (၃၁) ယန်းဟုတ်ရွာ အဖြစ်များသောရောဂါ

၁.နှာစေးချောင်းဆိုး	၂. ပမ်းရောဂါ	၃.ဆီးချို	၄.
၅.	၆.	၇.	၈.

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

၂.၅.၂။ ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ (ဆေးရုံ/ဆေးခန်းများ)

ဇယား (၃၂) ယန်းဟုတ်ရွာ ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ (ဆေးရုံ/ဆေးခန်းများ)

ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (ကီလို မီတာ)	အခန်း/ကုတင်လုံလောက်မှု	ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးဝါးပစ္စည်းများလုံလောက်မှု	မှတ်ချက်
ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန	ကတ်တောင်	လူနာခုတင်လုံလောက်သမံတလင်းစင်း၊အုတ်ကာသွပ်မိုး	ကျန်းမာရေးမှူး- (၁)၊ သားဖွားဆရာမ(နီ) -၁ အမျိုးသမီးဆရာမ(နီ)-၁၊ ကျန်းမာရေးလုပ်သား- ၁	လုံလောက်	
ပုဂ္ဂလိကဆေး	ကတ်တောင်	လူနာခုတင်	ဆရာဝန်-၂	လုံလောက်	

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (ကီလို မီတာ)	အခန်း/ ကုတင်လုံ လောက်မှု	ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးဝါးပစ္စည်း များလုံလောက်မှု	မှတ်ချက်
ခန်း/ဆေးဆိုင်	ဆေးခန်း ၂	(၁) လုံလောက်			
ဆေးရုံ ဆေးဆိုင်	ကျိုင်းတုံ ဂူမိုင် ကတ်တောင် (၃) ကျိုင်းတုံ	ဆိုင်ခန်း	ဆေးဝါးကျွမ်း ကျင်--ရှိ	လက်လှမ်းမီမှု-- ကောင်း၊ သို့လျှင် ပုံစနစ်- -ကောင်း အဆေးခန်းစနစ်- --ရေခဲသေတ္တာ	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

၂.၅.၃။ သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၃) ယန်းဟုတ်ရွာ သောက်သုံးရေရရှိမှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/ အဆိုး	လက်ရှိလုံလောက်မှု နေ့ မိုး ဆောင်း	မှတ်ချက်
ရေတွင်း(တုံကင်တပ်)	၁၅	ကောင်း	☐ ☐ ☐	တွင်းအချို့သံချေးနံပါ
အဝီစိတွင်း(တုံကင်)	၃၈	ကောင်း	☐ ☐ ☐	
အဝီစိတွင်း(စက်တွင်း)				
ကန်				
မြစ်/ချောင်း				
မိုးရေသိုလှောင်ကန်				
စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်း	၅၀	ကောင်း	☐ ☐ ☐	
ခြင်း				

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ(၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

၂.၅.၄။ သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစား နှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၄) ယန်းဟုတ်ရွာ သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစား နှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	အိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၇၀	၄ အိမ်ပေါင်းသုံး
ကျင်းအိမ်သာ	၁	
တောထိုင်		
စုစုပေါင်း	၇၁	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

၂.၆။ လမ်းတံတားတည်ရှိမှု

၂.၆.၁။ ကျေးရွာလမ်းတံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား (၃၅) ယန်းဟုတ်ရွာ ကျေးရွာလမ်းတံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်း	အမျိုးအစား	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှုပွင့်လင်းရာသီ တစ်နှစ်ပါတ်လုံး	လမ်းအရှည်ကီလိုမီတာ
ရွာတွင်းလမ်း	၁	ဆိုး	ရွာတည်စဉ်က	□	၁မိုင်(၁.၆ကီလိုမီတာ)

ချဉ်းကပ်လမ်း

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

တံတား	အရွယ်အစား	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှုပွင့်လင်းရာသီ တစ်နှစ်ပါတ်လုံး
ဆိပ်ခံတံတား				
တံတား				
ကြိုးတံတား				
ရေပြန်	၄x၁၀ ကွန်ကရစ်	ကောင်း	၂၀၀၀	□
သစ်သာပြန်				

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

၂.၆.၂။ ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၃၆) ယန်းဟုတ်ရွာ ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှုပွင့်လင်းရာသီ တစ်နှစ်ပါတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း			
ပင်လယ်ရေကြောင်း			
အခြား			

၁။ လှေ၊သမ္ဗန်

၂။ မော်တော်

၃။ သင်္ဘော

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

၂.၆.၃။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ဇယား (၃၇) ယန်းဟုတ်ရွာ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	စက်လှေ	လှေ၊သမ္ဗန်	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်ထော်လာဂျီ	ဘတ်စကား	နားလှည်း
အရေအတွက်			၄၀	၇၁	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်(၁၄)စီးထော်လာဂျီ(၁၈)စီး		

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

၂.၇။ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၃၈) ယန်းဟုတ်ရွာ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

အရင်းအမြစ်	အိမ် ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း၊သင့်၊ညံ့)	အခက်အခဲ ရှိ/မရှိ
မဟာစင်္ကြာအားလှိုင်း ဆိုလာစနစ်	၃	ကောင်း	
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	၇၀	ကောင်း	၁ယူနစ် ၂၀၀ ကျပ်ခွဲရာသီ အလှည့် ကျပေး၊မိတာမတ်စာရေးခန့်မှန်းဖတ်
ဒီဇယ်အင်ဂျင်			
လေ့စွမ်းအင်			
စီစဉ်လောင်စာ			

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

၂.၈။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ရယူမှု

ဇယား (၃၉) ယန်းဟုတ်ရွာ ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ရယူမှု

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗီ	အင်တာနက်	သတင်းစာနှင့်ဂျာနယ်	အခြား
အရေအတွက်	၁၀၂	၅	၆၁	မိုဘိုင်းဖုန်း	ပုဂ္ဂလိကအိမ်အစဉ်	စလောင်း

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

၂.၉။ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၀) ယန်းဟုတ်ရွာယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

လုပ်ငန်း	ရှိ/မရှိ	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအားလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	တီဗီ၊စလောင်းလိုင်းများ
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	သာရေး၊နာရေးတွင်ပါဝင်ကူညီ
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	ဓမ္မစကြာရွတ်၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းဝေယျာဝစ္စရိုင်း ကူ။ ဂုံရမ်းစာဖြင့် တရားဓမ္မသင်ယူ
အားကစားကဏ္ဍ(လက်လှမ်းမှီမှု၊ပါဝင်မှု)	မရှိ	အားကစားကွင်းမရှိ
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	တာဝန်ပေးသည့်အတိုင်းပါဝင်၊
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	ရှိ	ဂုံရမ်းစာသင်။
စာကြည့်တိုက်၊အင်တာနက်များအားလက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	ကတ်တောင်စာကြည့်တိုက်ရှိ၊ ဘာသာ စကားအခက်အခဲရှိ၊ အင်တာနက် သုံး

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ လူငယ်များအနေဖြင့် ယိုးဒယားသို့ ကူးလူးဆက်သွယ်မှုများပြီး ကျေးရွာအတွင်း ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ကိုယ်စားပြုပါဝင်နိုင်မှုမှာ အကန့်အသတ်ရှိပါသည်။ ဘာသာ

စကားအကန့်အသတ်မှာ နေ့စဉ်လူမှုဘဝတွင် မသိသာသော်လည်း ကိုယ်စားပြုပါဝင်ရမည့် သက်ဆိုင်ရာဌာနများဖြင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရာတွင်မူ အနည်းငယ်နှောင့်နှေးစေပါသည်။

၂.၁၀။ ကျေးရွာဘေးကင်းလုံခြုံမှုအခြေအနေ

၂.၁၀.၁။ ဘေးကင်းလုံခြုံရေးဝန်ဆောင်မှု၊အထောက်အကူများအားလက်လှမ်းမှီမှု

ဇယား (၄၁) ယန်းဟုတ်ရွာဘေးကင်းလုံခြုံမှုအခြေအနေ

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှိ/မရှိ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဝန်ဆောင်မှုများအားလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေး၊ရုံးစာပို့စာယူ
အာမခံလုပ်ငန်းများအားလက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	
လူထုအခြေပြုသဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးအစီအစဉ်	မရှိ	အရံမီးသတ်နှင့် ပြည်သူ့စစ်ရှိသော်လည်း သဘာဝဘေး အန္တရာယ်ကာကွယ်မှုအစီအစဉ် မရှိသေး
ရဲစခန်းများအားလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ကတ်တောင်ရဲစခန်း-၄မာလုံ

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၈-၂၀ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

၂.၁၀.၂။ မူခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၂) ယန်းဟုတ်ရွာ မူခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
ပြင်းထန်/မပြင်းထန်	မရှိ	၁	၁
၁။ ခိုးရိမ်		၂။ သာမန်	၁

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၈-၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား (၄၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေများ

ဖွံ့ဖြိုးမှုအလားအလာများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်နှင့်ဆန်းစစ်ချက်	သတင်းရင်းမြစ်
သဘာဝအရင်းမြစ်များ	မြေဆီမြေဩဇာအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပြီး ဖိုက်တိုနှင့် ဖိုက်စံ ချောင်းများမှ မိုးတွင်းနှင့်နေရာသီအစောပိုင်း ဖိုက်ပျိုးရေအလုံ အလောက်ရရှိနိုင်။ ချောင်းများမှ လမ်းခင်းကျောက်များရရှိနိုင် မှုများပါသည်။	ရင်းမြစ်မြေပုံ
နေရာဒေသအားသားချက်	ကျိုင်းတုံ-မိုင်းယန်းလမ်းမဘေး ကျိုင်းတုံမှ ၇မိုင်ခန့် အကွာကတ်တောင်အုပ်စုရွာကြီးနှင့်ကပ်လျက် တည်ရှိပြီး ပညာရေး ဝန်ဆောင်မှုကို လက်လှမ်းမီရယူနိုင်ခြင်း နှင့် ကတ်တောင် ဈေး ကို တိုက်ရိုက်လက်လှမ်းမီခြင်း	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးချက်များ
ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့်တည်ငြိမ်မှု	တည်ငြိမ်အေးချမ်းသောဒေသတစ်ခုဖြစ်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးအတွက်ချောင်းအထက်ရွာများနှင့်ပဋိပက္ခအနည်းငယ်သာရှိ	ကျေးရွာထူးခြားဖြစ်စဉ်ပြသမိုင်း
လူဦးရေအခြေအနေ	တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ၆ဦးကျော်နေထိုင်ပြီး လူဦးရေ တိုးနှုန်း အတက်ရှိသောရွာဖြစ်ပါသည်။	ဇယား ၁ လူဦးရေအချက်အလက်
ဆက်သွယ်ရေးဝန်ဆောင်မှုအခြေအနေ	လမ်းပန်းကောင်းမွန်ပြီး ရုံးစာပေးစာယူကို ကျေးရွာအုပ်စုအထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဌာနစာရေးမှတာဝန်ယူဆက်သွယ်ပေးပြီး မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်မှု လိုင်းအားကောင်းမွန်သော နေရာဖြစ်ပါသည်။ အိမ်ခြေ၇၅အိမ်တွင် မိုဘိုင်းဖုန်း ၁၀၂ လုံးရှိသောကြောင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ဆောင်မှု ရယူခြင်း ကောင်းမွန်သည်ဟုဆိုနိုင်ပါသည်။	စီမံကိန်းဇယား ၃ ဇွန်နှင့် လူငယ်ဆွေးနွေးချက်များ
ပညာရေးဝန်ဆောင်မှု နှင့် အထောက်အပံ့များ လက်လှမ်းမီရယူမှုအခြေအနေ	ကတ်တောင်ကျေးရွာတွင် အထက်တန်းရှိခြင်းကြောင့် အခြေခံပညာရေးကို လက်လှမ်းမီရယူနိုင်ခြင်းရှိပါသည်။	စီမံကိန်းဇယား ၂၇မှ၃၁ထိ
ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု နှင့် အထောက်အပံ့များ လက်လှမ်းမီရယူမှုအခြေအနေ	ကတ်တောင်ရွာဆေးခန်းနှင့်ဆရာဝန်များရှိခြင်းသည်အားသာချက်ဖြစ်ပါသည်။	စီမံကိန်းဇယား ၃၄နှင့်အမျိုးသမီးအဖွဲ့ဆွေးနွေးချက်

ဇယား (၄၄) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတား နှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

အတားအဆီးနှင့်စိန်ခေါ်ချက်များ	ဖော်ပြချက်နှင့်ဆန်းစစ်ချက်များ	သတင်းရင်းမြစ်
သဘာဝရင်းမြစ်များ နှင့် အက်ဆက်များကို လက်လှမ်းမီရယူ မှုအကန့်အသတ်များ	လယ်ယာမြေထပ်မံချွဲထွင်နိုင်မှုမရှိခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးရေး သွင်းရေးအတွက် ပဋိပက္ခဖြစ်နေခြင်းကို တစ်ရှာတည်း အားဖြင့် မဖြေရှင်းနိုင်ခြင်း	ထိခိုက်လွယ်ဆန်းစစ်ချက်နှင့်ထူးခြားဖြစ်စဉ်ပြသမိုင်း
ရာသီဥတု အခြေအနေမျက် ဌာသမပေးခြင်း	၂၀၁၃ခုနှစ်လယ်တစ်ဝက် ရေကြီးပွားခြင်းနှင့် မိုးဦးအနည်းငယ်နောက်ကျခြင်းကြုံဖူးသည်။	ထူးခြားဖြစ်စဉ်ပြသမိုင်း။
နည်းပညာနှင့် နည်းပညာဝန်ဆောင် မှုများကို လက်လှမ်းမီမှု	ဘာသာစကားအခက်အခဲကြောင့် ဌာနများဖြင့်ချိတ်ဆက်ကာ ဝန်ဆောင်မှုများရယူခြင်း နည်းပါးပါသည်။ ကျေးရွာအနေဖြင့် ဌာနဖြင့်ချိတ်ဆက်မှုအပေါ် နားလည်မှုအပြည့်အဝ မရရှိခြင်းကလည်း တုံ့နေမှုဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။	ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးချက်များ
အာမခံမှုအငှားချထားမှုတို့ ကဲ့သို့သောငွေ ကြေးဝန်ဆောင်မှုများ ကိုလက်လှမ်းမီမှု	ရွာသည်လက်ရှိအချိန်ထိ ကိုယ်တိုင်ဖူလုံသည့်အနေအထားတွင်ရှိသည်ဟု ဆိုနိုင်ပြီး အစိုးရထံမှ ငွေကြေးစသည့်အကူအညီများချိတ်ဆက်ရယူရန် စိတ်ပင်စားမှု နည်းပါးပါသည်။	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဦးတည်အဖွဲ့ဆွေးနွေးချက် များ
အသေးစား ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများ မရှိခြင်း	ဆန်စက်နှင့်သံပန်းသံကံခါးလုပ်ငန်းမှလွဲပြီး အခြား အသေးစားထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများ နည်းပါးပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍကိုသာ အားကိုးအသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပြုကြပြီး လက်ရှိအချိန်ထိအခြားအသက် မွေးဝမ်းကြောင်းမှုအခွင့်အလမ်းကို ဖန်တီးနိုင်မှုအကန့်အသတ်ရှိပါသည်။ လျှပ်စစ်မီးရသော်လည်း ဈေးကွက်နှင့်ကိုက်ညီမည့် အသေးစားကုန်ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာ အသိပညာမရှိခြင်းသည်အားနည်းချက်ဖြစ်ပါသည်။	လေ့လာတွေ့ရှိချက်

ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်- ပြဿနာများအား ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းမှသည် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည့် ဖြေရှင်းနည်းဆီသို့

ပြဿနာ/ အဓိကအခဲ	အကြောင်းရင်း	အခွင့်အလမ်း/ အလားအလာ	စိန်ခေါ်ချက်/ အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း(လုပ်ငန်း ရပ်၊စီမံချက် စသည်)
စီမံအုပ်ချုပ်မှုကဏ္ဍ	လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများအားမကောင်း။	အိမ်ခြေနည်းပါးဆောင်သူမရှိ	ဦးဆောင်သူရှိလျှင် ညီညီညွတ်ညွတ်လိုက်လံ လုပ်ဆောင်လို	တောင်သူအများစု ဖြစ်၍ လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်နှင့်မအားလပ်ခြင်းကြောင့် အချိန်မပေးနိုင်။ ရန်ပုံငွေမရှိသေးခြင်း	လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ ပြန်လည်အားသစ်ဖွဲ့စည်းခြင်း နှင့် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်းအစီအစဉ်
စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ	သွင်းအားစုနောက်ကျခြင်း နှင့် အမြတ်နဲ့ခြင်း	ဓါတ်မြေသြဇာဈေးကြီးပြီး မထည့်လျှင်မထွက်၊ အရင်းအနှီးမရှိ	အကြွေးယူ၍ရနိုင်လယ်ယာ မြေပုံစံ (၇) အားလုံးရှိ	အတိုးနှုန်းကြီးစပါးဈေးမ ကောင်း။ ဈေးငွေထုတ်ပေး သောအဖွဲ့အစည်းများကို မသိမချိတ်ဆက်မီ။	စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေစီမံချက်
စိုက်ချိန်နောက်ကျခြင်း	မိုးဦးနောက်ကျ	ရေမြောင်းစုပေါင်း ဖော်ပြီး ရေပေးစေနေစိ ကိုစနစ်ကျ ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ လူလုပ် အားပေးနိုင်သည်။	မြောင်းတာဝန်ခံမရှိတာ ဝန်ခံရမည့်သူမရှိ(ချောင်းပေါ်-ချောင်းအောက်ရွာများပြဿနာများ)	ရွာအချင်းချင်းကြားသက်ဆိုင်ရာဆည်မြောင်း ဦးစီးဌာနကိုဖြေရှင်းရန်အကူ အညီတောင်း။	ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန ကို စိုက် ရေဖြန့်ဖြူး နိုင်ရေးကြိုးကြပ်ပေး ရန်နှင့် မြောင်းဦးစီးဌာနကိုဖြေရှင်းပေး ဖော် ပေးရန် တင်ပြခြင်း

မွေးမြူရေးကဏ္ဍ

ပြဿနာ/ အဓိကအခဲ	အကြောင်းရင်း	အခွင့်အလမ်း/ အလားအလာ	စီမံခန့်ခွဲမှု/အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း(လုပ်ငန်း ရပ်စဲချက် စသည်)
စားကျက်မြေမရှိခြင်း	လယ်မြေများတွင် တစ်နှစ်ပါဘဲလုံး စိုက်ပျိုးရခြင်းကြောင့် မြေလပ်မရှိ	ကျွဲ၊ နွား၊ ချေး၊ ကောင်းပြက်ပေါ့	ရိတ်ကျွေးရခြင်းနှင့် လွတ်ကျောင်းလျှင် စည်းလွတ်ဥပဒေကြောင့်လွတ်ကျောင်းမရခြင်းနှင့်လွတ်ကျောင်းလျှင် ဒဏ်ရိုက်ခံရ။ ကောင်းရေများများမွေးရန် မြေအကန့်အသတ်ရှိ။ ကျွဲ၊ နွား၊ ပေါက် ချေးကြီး၍ အချို့မတတ်နိုင်။ သေလျင်ချေးငွေပြန်မဆပ်နိုင် မည်ကိုစိုးရိမ်	မွေးမြူရေးချေးငွေရရှိလျှင်ပြစ်နိုင်သည်။	မွေးမြူလိုသူများကို ဖော်ထုတ်ပြီး ချေး ယူနိုင်မည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်ချေးယူခြင်း
ဝက်မွေးမြူရေးအတွက် ရင်းနှီးငွေမရှိသည့်အပြင် အမြတ်အရ နည်း	ဝက်အကောင်လိုက် ရောင်းရာတွင် ချေး ကောင်းမရ။	ဝက်စာပေါ့၊ ဒေသသား ပေါက်များအနီးအနား ကျေးရွာများတွင် အလွယ်တကူ ဝယ်ယူရရှိနိုင်။	ကောင်းရေများများမွေးရန် မြေအကန့်အသတ်ရှိ။ ကျွဲ၊ နွား၊ ပေါက် ချေးကြီး၍ အချို့မတတ်နိုင်။ သေလျင်ချေးငွေပြန်မဆပ်နိုင် မည်ကိုစိုးရိမ်	မြို့နယ်တံကျဌာနမှမွေးမြူရေး နည်းပညာသင်တန်းများ ပေးခြင်း	အဆိုပါမွေးမြူမည့်သူများကို သက်ဆိုင်ရာဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ပြီးနည်းပညာရရှိစေရေးဆောင်ရွက်ခြင်း
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ					
အလုပ်ပုံမှန်မရှိ	လယ်ယာလုပ်ငန်းအပြင်အခြားလုပ်ငန်းလုပ်နိုင်မည့် လုပ်ငန်းလုပ်ငန်းနည်းပါး။	သားအင်အား များရှိခြင်း။	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းအုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှတစ်ဆင့် စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မြေဧည့်ကွက်ဆိုင်ရာများကို အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းစုတည်ထောင်ရန်		

ပြဿနာ/ အခက်အခဲ	အကြောင်းရင်း	အခွင့်အလမ်း/ အလားအလာ	စီမံခန့်ခွဲမှု/အဟုန်အတား	ပြေလင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း(လုပ်ငန်း ရပ်စီမံချက် စသည်)
ရင်းနှီးငွေမရှိ	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းဖြင့်နေစဉ်လည်ပတ်နေရခြင်းကြောင့် အပိုငွေရင်းနှီးငွေမရှိခြင်း။	ကျိုင်းတုံနှင့်မဝေးပဲ သွားလာရလွယ်ကူခြင်းနှင့် ကျိုင်းတုံတွင်အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာသင်တန်းလျှောက်ခြင်း	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းသင်တန်းတက်ရန် ငွေကြေးမတတ်နိုင်ခြင်း နှင့် မည်သည့်သင်တန်းများမှားတက်သင့်သည်ကို မသိ။	အိမ်တွင်းမှဦးစီး ဌာနနှင့် ကျေးလက် ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနများကပေးသော စက်ချုပ်၊ ဝပ်ရော့ခွဲစာသည့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း သင်တန်းများတက်ရောက်ခြင်း	အခြေခံ ဝပ်ရော့နဲ့ပညာ သင်တန်းနှင့်စက်ချုပ်သင်တန်း

ပညာရေးကဏ္ဍ					
အလယ်တန်းကျောင်းအထိသာသင်ကြားနိုင်ခြင်း၊ ကလေးများက မိဘများကိုကူညီရခြင်းကြောင့် ကျောင်းပုံမှန် မတတ်နိုင်	မိဘများငွေကြေးမတတ်နိုင်	အသက်တန်းကျောင်းနှင့် နီးခြင်း (ကပ်လျက် ရွာကျိုင်းတုံကားလမ်းဘေးတွင်ရှိခြင်း)	ပညာရေးရန်ပုံငွေမရှိခြင်းနှင့် နှိမ်းပါးမိသားစုများ၏သားသမီးများအတွက်ပညာရေးထောက်ပံ့မှုအစီအစဉ်မရှိခြင်း	ပညာရေးဌာနသို့ချိတ်ဆက်ပြီး ငွေကြေးမတတ်နိုင်သူများအတွက် ပညာရေးထောက်ပံ့ကြေးအစီအစဉ်ပေးလျှင် ရနိုင်မည်။	ငွေကြေးမတတ်နိုင်သူမိသားစုများအတွက် ပညာရေးထောက်ပံ့ကြေးအစီအစဉ်
ပညာရေးရလာဒ်မကောင်း	ဘာသာစကားအခက်အခဲကြောင့်ကလေးများစာမလိုက်နိုင်	တာဝန်ကျဆရာမက ပုံရိမ်းဘာသာ စကားမတတ်ခြင်း (သို့) သင်လိုစိတ်မရှိခြင်း။	ရှမ်း-ဗမာဘာသာစကား နှစ်ခုကို တသင် ခန်းအတွင်း သုံးလျှင် ကလေးများပိုမိုတတ်နိုင်မည်။	ရှမ်း-ဗမာ ဘာသာစကား နှစ်ခုဖြင့် စာသင်ကြားခြင်း	

ပြဿနာ/ အစကံအစဲ	အကြောင်းရင်း	အစွန့်အလမ်း/ အလားအလာ	စိန်ခေါ်ချက်/ အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း(လုပ်ငန်း ရပ်စီမံချက် စသည်)
အခြေခံအဆောက်အအုံများကဏ္ဍ					
ရေဖွတ်မြောင်းများ မှရေလျှံပြီးအိမ်များ ထဲသို့ဝင်ခြင်း(အထူးသဖြင့်မိုးတွင်း)	မြောင်းများမဖော်ခြင်းကြောင့် မြောင်းကျဉ်းလာပြီး ရေစီး ရေလာမကောင်းခြင်းကြောင့် ရန်စည်းကမ်း ထုတ်ခြင်း ဖြစ်လာသည်။ အမှိုက်များ ရေမြောင်းထဲသို့ပစ်ချခြင်း	မြောင်းဖော်လျှင်ရနိုင်။ အ အိမ်များကကန်ကွက် နိုင်သည်။ ရွာမှစည်း ကမ်းထုတ်လျှင် အချို့ ကမုန်းနိုင်သည်။	စည်ပင်သာယာဌာန မှဖြေရှင်းပေးလျှင် ရနိုင်။	စည်ပင်သာယာ ဌာနသို့ မြောင်းချပေးရန်တင်ပြခြင်း	
ရွာတွင်းလမ်းများ ဥက်ထပြီးသွားလာ ရ မကောင်းခြင်း	ရေဖွတ်မြောင်းများမကောင်း ခြင်း	လုပ်အားပေးနိုင် ရွာလမ်းဘေးတစ် လျှောက်ရှိ အချို့သော အိမ်ရှင်များက ရေဖွတ် မြောင်းချရန် နေရာ မပေးလိုကြ။	အုပ်စုအဆင့်နှင့် မြို့နယ် အဆင့်မှ ညှိနှိုင်းပေးလျှင် ရနိုင်	အုပ်စုအဆင့် နှင့် မြို့နယ်အ ဆင့်များသို့ ရေဖွတ်မြောင်း ချထွင်နိုင်ရေး ညှိနှိုင်းပေး ပါရန် တင်ပြပြီး ရေဖွတ် မြောင်းချခြင်း။	
ပုဂ္ဂလိကပိုင်မီးပေး ဆေးရုံက မိတာမှန် မှန်မဖတ်ခြင်း	မိတာဖတ်သူမှသေချာစွာ မဖတ်။ သွားပြောလျှင်ဖြေ ရှင်းပေး။ စကားစကားဖြစ်နေ ဤ ခဏခဏစကားများရ	အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းမှ ကြီး ကြပ်ပြီး ပိုင်ရှင်နှင့် စီစဉ် ပေးလျှင် ဖြေရှင်းနိုင်။	အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းမှ ဖြေရှင်း ပေးခြင်း		

ကိုးကားစာရင်း

- ၁။ မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း လမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၅၊ မေ၊
- ၂။ ကျိုင်းတုံမြို့နယ်၊ ယန်းဟုတ်ကျေးရွာတွင် ၂၀၁၅ ဇူလိုင်လတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာ အခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှ မှတ်စုများ၊
- ၃။ ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ကျေးရွာဆိုင်ရာ ရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊
- ၄။ www.google.com/wikipedia/Mongmit

အပိုင်း (ခ) စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်

စီမံချက်အဆိုပြုလွှာ (သို့) စီမံချက်အကြောင်းအရာ (Project profile)

ကျေးရွာ	-
ကျေးရွာအုပ်စု	-
မြို့နယ်	-
တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ်	-
စီမံကိန်းအမည် -	
စီမံကိန်းဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် (သို့) လက်ရှိအခြေအနေ	
စီမံကိန်းရည်ရွယ်ချက်(လက်ရှိအခြေအနေအား ပိုကောင်းအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ဆန္ဒဖော်ပြရန်)	
မျှော်မှန်းအကျိုးရလဒ် (လက်ငင်းရည်ရွယ်ချက် ရောက်ရှိပြီးနောက် ထပ်ဆင့်ရရှိလာမည့် အကျိုးကျေးဇူးများ)	
စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်ဖော်ပြခြင်း (ဘာလုပ်မည်၊ ဘယ်လောက် ပမာဏလုပ်ရမည်)	
စီမံကိန်း ကုန်ကျစရိတ်ထည့်ဝင်မှု	
ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)	ထည့်ဝင်မည့် အစီအစဉ်
•(ငွေသား) •(ငွေသား) •(ပစ္စည်း/လုပ်အား) •	• ကျေးလက်ဦးစီး • ကျေးရွာ • ကျေးရွာ •

အကျိုးခံစားသူဦးရေ	လူဦးရေ			ဆင်းရဲချမ်းသာမှု အဆင့်အတန်း (အိမ်ခြေ)				
	ကျား	မ	ပေါင်း	၁	၂	၃	၄	ပေါင်း
ကျေးရွာအဆင့်								
အကျိုးခံစားမည့် ဦးရေ								
မှတ်ချက်။ ချောင်လည်အဆင့် -၁၊ အလယ်အလတ်အဆင့် - ၂၊ ဆင်းရဲ - ၃၊ အလွန်ဆင်းရဲ - ၄								

စီမံချက်အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

(၁) တာဝန်ယူအကောင်အထည်ဖော်မည့် အဖွဲ့အစည်း(များ)၊ အကောင်အထည်ဖော်မည့်စနစ် (ကော်မတီကိုယ်တိုင်၊ ကန်ထရိုက်ဌာန)
(၂) စီမံချက်စတင်မည့် အချိန် ခန့်မှန်း
(၃) စီမံချက်ပြီးစီးမည့်အချိန်
(၄) ကျေးရွာထည့်ဝင်မှု ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်
(၅) လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ